

Domoljub

V Ljubljani, 18. januarja 1939

Leto 52 • Štev. 3

Skupščina in senat zasedata

Skupščina

Ker je pri zadnjih državnozborskih volitvah dobila JRZ veliko večino ter ima v skupščini 306 narodnih poslancev, je predsedstvo narodne skupščine pripravilo za poslance JRZ več prostorov. Prva seja nove narodne skupščine je bila sklicana za dan 16. januarja. Pričetek seje je bil napovedan za 9. uro. Toda že zdavnaj pred to uro so se pričeli zbirati narodni zastopniki v prostorih skupščine in se med seboj pozdravljali. V sejno dvorano je dospelo tudi tistih nekaj opozicijskih poslancev, ki hočejo v narodni skupščini vendarle sodelovati. Poslanci bivše hrvatske seljačke stranke in samostojne demokratske zveze niso prišli v Belgrad. Sestali so se istega dne v Zagrebu in sprejeli zahteve, ki so pač trenutno neizvedljive. Mi iskreno želimo, da bi zastopniki večine hrvatskega naroda čim prej našli možnost skupnega dela Srbov, Hrvatov in Slovencev v prid treh narodov in skupne domovine.

Kmalu po devetih so zabrneli zvonci ter opozorili poslance na skorajšnji začetek seje. Vladni poslanci so zasedli mesta od skrajne desnice proti levi. Slovenski poslanci so zasedli prostore v sredini skupščine. Vsi so bili dobro razporejeni.

Okrog pol 10 je stopil v dvorano vodja slovenskega naroda dr. Anton Korošec, ki so ga tako slovenski, kakor vsi drugi poslanci burno in iskreno pozdravljali.

Nekoliko pred 10 so prišli v dvorano člani vlade, sprejeti z burnim ploskanjem in živjo-klici.

Sejo je — kakor zakon predpisuje — otvoril najstarejši poslanec Mihajlo Stojadinovič iz Belgrada, ki je v zelo lepem nagovoru pozival poslance na delo za dobrobit naroda in države. Spomnil se je tudi pokojnega kralja Aleksandra in vseh junakov, vojakov in vojskovodij, ki so v dosedanjih vojnah darovali svoja življenja za osvoboditev, združitve in veličino drage Jugoslavije. Da se danes lahko poslanci svobodno dogovarjajo v tej palači, je zaslug teh junakov.

Po govoru starostnega predsednika so poslanci po vrsti izročili svoja poslanska polnomočja.

Senat

Po seji narodne skupščine so člani vlade odšli v senat, ki mu je začasno predsedoval prota Mihaldžić. Ta sivolasi pravoslavni duhovnik je imel lep domoljubni govor, v katerem je opozarjal na važno delo, ki čaka senat v sedanjih razburkanih časih. Končal senat v sedanjih razburkanih časih. Končal je s lepim vzklikom: »Bog blagoslovi našo

milo Jugoslavijo pod vodstvom dičnih Karađordjevičev!»

Odlikovanje slovenskega naroda

Za tem je bila na dnevnem redu volitev novega predsednika senata. Vsem je glasovalo 65 senatorjev. Od teh je glasovalo za voditelja slovenskega naroda dr. Korošca 51 senatorjev. Proti dr. Korošcu izvolitvi ni glasoval nihče. Opozicija je oddala 15 praznih glasovnic. Po vrsti so prihajali k dr. A. Korošcu člani vlade z min. predsednikom dr. Stojadinovičem na čelu in nato ostali senatorji, ki so novemu predsedniku senata — v zgodovini na takem mestu pač prvemu Slovincu — iskreno čestitali.

Ko je novo izvoljeni predsednik senata dr. Korošec zavzel predsedniško mesto, je povzel besedo in izpregovoril sledeče:

»Gospodje senatorji! Moja dolžnost je, da se tako v svojem imenu kakor v imenu svojih tovarišev iz izvoljenega predsedništva zahvalim gg. senatorjem, ki so bili tako dobri, da so nam poklonili veliko zaupanje. V zahvalo obljubljam, da bomo svojo važno dolžnost izvrševali v senatu napram vsem in vsakomur in v vsakem primeru popolnoma nepristransko, strogo po ustavi in zakonu ter

po poslovnem redu senata v duhu medsebojnega spoštovanja in v znaku vdanega, marljivega in rodoljubnega dela.

Mi vsi vemo, gg. senatorji, da ima skupno delo vlade z ljudskim zastopstvom mnogo neprijeteljev, in sicer tam, kjer je parlamentarni sistem s svojim delom ali nedelom izgubil v javnosti svoje simpatije. Zato se bomo trudili, da bomo pri svojem delu ohranili predvsem dostojanstvo in pravice tega doma, da bo ta dom še nadalje, kakor je bil do sedaj, vedno točen in zvest barometer parlamentarnega in političnega življenja.

Sledeč tem načelom ter imajoč pred očmi vedno najvišje koristi za dobrobit kralja, domovine in ljudstva, mislim, da se bomo najbolje oddolžili tudi zaobljubam in oporoki blagopokojnega kralja Zedinitelja, ki je ta dom tudi ustanovil. Naloge in dolžnosti, ki stoje pred nami, v današnjih težkih dneh, niso lahke. Zato je potrebno bolj kakor kdaj poprej, da smo složni, ker če bomo složni, bomo močni, nezmagljivi in nepremagljivi.

Znova se vam zahvaljujem za izkazano nam čast in zaupanje. Zahvaljujem se tudi začasnemu predsedniku za vodstvo današnje seje in vas, gg. senatorji, naprošam, da skupno z menoj vzklichnete: »Živel Nj. Vel. kralj Peter! Živel Nj. kr. Vis. knez-naměstnik Pavle! Živel kraljevski dom! Živela kraljevina Jugoslavija!»

Zasedanje Kmetijske zbornice

Od dne 2. do 5. januarja je zboroval naš kmečki parlament, to je cvet naše mlade Kmetijske zbornice, zakonite zastopnice kmečkega stanu. To zasedanje je bilo najvažnejše izmed vseh dosedanjih, kajti na vseh prejšnjih se je moral svet še pretežno baviti z njeno notranjo organizacijo. Zato je prišel prav za prav šele sedaj do svojega rednega in pravega dela, ki je pokazalo, da se v polni meri zaveda svojih nalog napram našemu kmečkemu stanu in da je tem nalogam tudi kos.

V ponedeljek, dne 2. januarja se je vršila najprej seja izvrševalnega odbora, ki je obravnaval nekatere osebne zadeve, proračun za tekoče poslovno leto, izpremembo pokojninskega pravilnika in ustanovitev zborničnega glasila.

Naslednji dan se je pa vršila prva seja IV. zasedanja zborničnega sveta, ki se je je udeležilo vseh 81 svetnikov. Vodil jo je predsednik M. Steblovnik, ki je podal takoj besedo zborničnemu tajniku dr. Lavriču. Ta je v izčrpnem referatu poročal o gospodarskih tokovih zadnjih mesecev s posebnim ozirom na kmetijstvo, zlasti na naše slovensko. Iz njegovega poročila je razvidno, da se trenutno še

ni bati vidnega poslabšanja sedanjega gospodarskega stanja. Za njim je podal predsednik Steblovnik obširno poročilo o delu zbornice in vseh njenih odborov v zadnjem polletju. Poročilo je bil pravi dokument resnega in smotrenega dela zbornice, ki ni izpustila iz vidika prav nobenega za kmeta perečega vprašanja. Iz tega poročila tudi posnemamo, da zastopa društvo agronomov v zborničnem svetu odslej inž. R. Lah, dočim je njegovega dosedanjega zastopnika inž. Abseca zbornica sprejela v svet. Prav tako je dobilo v zborničnem svetu svojega zastopnika »Sadjarsko in vrtnarsko društvo«, in sicer v osebi viš. sadj. nadzornika M. Humeka. Njegov vstop v zbornico so vsi svetniki iskreno pozdravili.

O obeh poročilih se je razvila jako živahna in plodonosna debata, v katero so posegli skoraj vsi zbornični svetniki, zlasti Pečovnik, Brodar, Deželak, Nemanič, Spindler, Brulc in Potočnik. Obravnavali so predvsem vprašanje pocenitve cementa, povišanje cen živini, javna dela, potrebo blagovnega združništva, omejitve dovolil za sezonske delavce v Nemčijo,

(Nadaljevanje na prihodnji strani spoda)

Le še 14 dni

imate časa, da si s plačilom letošnje naročnine pridobite pravico do požarne podpore in pa pravico do

nagradnega žrebanja

ki bo dne 23. februarja 1939

v prostorih »Domoljuba« pred komisijo naročnikov in ob navzočnosti javnega notarja

10 reporeznic

bo srečnim izžrebancem dobavila tvrdka

A. Kremžar, Št. Vid nad Ljubljano

Do žrebanja imajo pravico stari in novi naročniki:

1. vsi, ki bodo plačali naročnino do 31. januarja 1939 pri naši upravi osebno ali po položnici;

2. ki bodo plačali do 31. januarja 1939 naročnino pri naših podružnicah;

3. ki bodo plačali naročnino do 31. januarja pri naših zastopnikih, ne glede na to ali dobivajo »Domoljuba« na svoj naslov ali skupen naslov.

Kjer dobivajo »Domoljuba« na skupen naslov, bodo poverjeniki do 5. februarja 1939 poslali točen seznam vseh naročnikov naši upravi v Ljubljani.

Žreb bo zbiral med 302 nagradami, ki so:

2 šivaina stroja,	10 oblek (blago),	20 kosov dobrega platna,
2 harmoniki,	40 raznih garn. kuhinj. posod.,	20 kos in
30 koles, mošk. ali žensk.,	10 lepih žepnih in zapest. ur,	98 raznih drugih nagrad, ki
10 brzoparilnikov,	20 raznih jedilnih prvisov,	jih bomo še objavili v
10 reporeznic,	Toplega blaga za	prihodnjih številkah »Do-
10 gnojničnih črpalk,	20krat po 2 srajci,	moljuba«.

**Ne zametujte sreče, ki jo lahko dosežete,
ampak takoj naročite »Domoljuba«!**

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

o Za častnega občana občine Dolenjske Toplice je imenoval občinski odbor ministra v pok., senatorja in novoizvoljenega poslanca za novomeški okraj g. dr. Fr. Kuloveca.

o Zlato sv. maše je opravil v nedeljo, 15. januarja v Škofji Loki o. Angel Sattler. Na mnoga leta!

DOMAČE NOVICE

d Če se zruši en temeljni kamen, je lahko v nevarnosti vsa stavba. Do 2500 tožb za ločitev zakona prejme letno belgrajsko pravoslovno sodišče. Postopek za ločitev zakona je pri pravoslavcih mnogo enostavnejši kakor pri katolikih. Pa tudi ljudje si izmišljujejo vse verjetne in neverjetne, mogoče in nemogoče razloge, zaradi katerih bi radi dosegli veljavno ločitev. Prihajajo tudi taki prijatelji, ki bi radi med seboj zamenjali žene. Okrog 60 odstotkov jih je takih, ki so zapustili svojega zakonskega druga in začeli živeti v priležnosti v drugim ali drugo. In prav ta svoj postopek navajajo kot bitni razlog za ločitev zakonske zveze. Nemažno število je tudi takih, ki se hočejo ločiti že po nekaj tednih zakona, torej še v medenih tednih. Sodišče poskuša zakonska druga najprej trikrat miriti in ju pripraviti do sloge, vendar pa največkrat nima pri teh poskusih nobenega uspeha. Ko vsa taka sredstva odpovedo, razveže sodišče zakon. Tako visoka številka, 2500, velja samo za okoliš belgrajskega pravoslavnega duhovnega sodišča. Zanimive pa bi bile številke za področja vseh pravoslavnih sodišč. Pokazalo bi se, da zakon ni več tista nedotakljiva vrednota, ki je bila pri dedih nad vse v časih.

d Nad pol milijona kilometrov so prevozili lani v Mariboru mestni avtobusi. Letopis izkazuje 552.398 km. Z avtobusi v mestnem ali podeželskem prometu se je peljalo 1 milij.

111.621 oseb. Vsak Mariborčan se je torej lani peljal z mestnimi avtobusi povprečno 287krat. Seveda pa je ta številka zaradi okoliščin znatno manjša.

d Za ureditev velike smuške skakalnice v Planici je dovolilo ministrstvo za telesno vzgojo 50.000 din podpore.

d Proračun okraj. cestnega odbora v Ljubljani izkazuje 5.159.740 din izdatkov in prav toliko dohodkov. Med drugim hočejo zgraditi moderni betonski most pri Zalogu čez Ljubljano. Da bi le bilo res. Dozdaj so vozili samo neko železje sem in tja. Nasprotniki JRZ so zaradi tega, davno obljubljenega, a ne izvršenega mostu pri volitvah precej gosto besedili.

d V Leadville Colo v Ameriki je umrl 16. decembra 1938 Jože Gruden, doma iz Male vasi pri Grosupljem; zapušta ženo Josipino roj. Babič, doma iz Cateža pod Zaplalom, in pet otrok. Naj počiva v miru!

d 16.400 m² cest so tlakovali v pretečenem letu v Mariboru.

d Ena pekovska. Pekovski pomočnik Tone je neko noč 3 ure predolgo spal. Namesto, da bi bil prišel s peko ob 22, je prišel šele ob eni ponoči, potem, ko ga je mojster iz spanja zbudil. Tone se je izgovarjal, da budilka ni drdrala, čeprav jo je prejšnji dan kakor običajno navil. Ko je Tone za ta dan peko odpravil, ga je mojster brez odpovedi odpustil. Zadeva je prišla pred sodišče. Mojster je bil obsojen v plačilo. Razlogi: Po § 239 št. 3 obrt. zak. sme službodavec brez odpovedi odpustiti službojemnika, če ta svoje službe ne vrši in tega svojega početja zadostno ne opraviči. Ker pomočnik ni dal do predmetnega primera nikakega povoda, da bi ga bil mojster grajal, je bilo sodišče mnenja, da pomočnik s tem edinim primerom ni svoje dolžnosti prekršil v toliki meri, da bi se bil smel mojster poslužiti določila, ki predvideva takojšnji odpust. Možno je, da ura res ni budila, mojster

Strašen umor zaradi nekaj kokoši

Pri Sv. Antonu v Slov. goricah se je odigralo ono noč strašno dejanje, ki odmeva sedaj po vsej okolici. Žrtev zločinskega človeka je postala 60 letna ugledna gostilničarka in posestnica gospa Stefanija Rojs pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Zločin je tembolj nepojmljiv, ker ni šlo za kakšne velike vrednote, temveč za borih 9 kokoši, ki jih je zločinec odnesel kot svoj plen. Kolikor se da sklepati po ugotovitvah preiskave, se je dejanje odigralo takole:

Gostilničarka Rojsova je zvečer okrog pol šestih odšla iz hiše na dvorišče ter je zaslala nek šum, ki je prihajal v smeri od kokošnjaka. Tam so kokoši kokodakale in vresčale, kakor da jih nekdo vznemirja. Gospodinja je odšla proti kokošnjaku, da pogleda, če ni morda vdrl med kokoši dihur ali lisjak. Prižgala je vžgalico, da bi si posvetila. Komaj pa je vžgalica utrnula, je vzrastla pred njo temna postava visokega človeka. Nenaden pojav neznanca ji je za hip vzel sapo, še preden pa je mogla krikniti, jo je tuje zgra-

bil z obema rokama za vrat ter jo začel daviti, obenem pa ji je z vso silo butal glavo ob zid. Ko je videl, da je žrtev omahnila brez moči, je jo izpustil, pobasal mrtve kokoši v vrečo ter zbežal. Odsesel je 9 kokoši, eno pa je pozabil poleg kokošnjaka. Rojsova pa je bila samo onesveščena in je polagoma zopet prišla k zavesti. Plazila se je čez dvorišče proti hiši ter je še dosegla hišni zid in se oprjela z rokama za železno omrežje na oknu, naprej pa ni mogla več. Zaradi butanja ob zid ji je počila lobanja ter je imela silen pretres možganov, da ji je udarila kri skozi ušesa in nos. Tako so jo našli domači napol visečo za roke ob oknu ter so jo prenesli v hišo. Takoj so poklicali zdravnika, ki pa je po preiskavi izjavil, da ni več za nesrečnico pomoči. Malo pred smrtjo se je zopet zavedla ter je še imela toliko moči, da je izjavila, da je bil napadalec »visok človek«, potem pa jo je zagrnila tema in se ni več zavedla. Orožniki od Sv. Trojice v Slov. goricah so takoj začeli s preiskavo.

BISTER FLUID

konjski
je odlično sredstvo za vitanje pri raznih poškodbah nog in kit, pri revmatizmu ter pri težkem delu.

Bister prašek za konje prepreči mnogotere konjske bolezni, posebno pa naduho.

MLEKIN

prašek je preiskušeno sredstvo za pomnožitev mleka pri kravah, dalje za pitanje in prebavo, da celo za pomišljanje. Uspeh zagotovljen v 8

dnen Navodilo priloženo. Steklenica Bister fluida mata Din 10—, velika Din 20—, Bister prašek zavoj Din 10—, Mlekin zavoj mali Din 10—, veliki Din 16—, poština od 8—10 Din.

Prodaja Drogerija Ivan Kanc, Ljubljana-Mebotičnik

pa tudi ni imel nikake škode; nesporno je namreč, da je prodal vse pecivo, kar se ga je ta dan speklo.

d Bolniki so povsod. Zato je neobhodno potrebno, da se pazi na urejeno prebavo. Zdravniki priporočajo Darmol odraslim in otrokom. Tudi pri večkratni uporabi ne nastopa navada. Uporabljajte pri zaprtju dobro odvajalno sredstvo Darmol. Dobi se v vseh lekarnah. Reg. 25.801-37.

d Petnajstletnica obstoja je slavil nedavno Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

d 90 letnica zagrebškega »Katoliškega lista«. Zagrebški tednik, glasilo zagrebške nadškofije »Katoliški list« je obhajal 6. januarja 90 letnico, odkar izhaja. Ta jubilej je gotovo pomemben, ker je to edini hrvatski tednik, ki izhaja celih devetdeset let Slovesno bodo proslavili ta dogodek ob priliki letošnjega kongresa katoliškega tiska, ki bo v Zagrebu. »Katoliški list« je ustanovil kardinal Juraj Haulik (Zagreb je štel takrat 13.000 prebivalcev), za urednika je pa postavil svojega rojaka zagrebškega kanonika, poznejšega banjsko-bistriškega škofa Stjepana Moyzesa.

d Skoraj 7 milijonov dinarjev za ceste v mariborski okolici predvideva proračun okrajnega cestnega odbora za leto 1939-40.

d Otroci — zadrugarji. Zadrugo za nabavo šolskih potrebščin so ustanovili med seboj otroci, ki obiskujejo osnovno šolo v Boljkovcih v Srbiji. Nekateri starejši prijatelji združništva so otroke navdušili za združno idejo, nakar so si otroci kar sami ustanovili zadrugo. Zbirajo denar in si sami nabavljajo šolske potrebščine. Pravijo, da so si pripravili že precej dinarjev na račun cenejših svinčnikov in peresnikov, da bodo konec leta mogli tvegati tudi izlet v Beograd. Za božične praznike pa so šolarji organizirali tudi svojo zimsko pomoč in preskrbeli skromna darila za več svojih revnih tovarišev.

d 414.000 din so nabrali belgrajski policaji in orožniki v enem dnevu za belgrajske sirote. Nabirali so po cestah od vseh pešcev in avtomobilistov. Zbrani denar je pomočnik upravnika mesta Belgrada izročil mestnemu županu Iliću, ki ga bo razdelil med mestne reveže in druge siromake. Reči je treba, da je bila letos karitativna delavnost vseh bel-

grajskih društev mnogo bolj smotrna in organizirana, zaradi česar so bili tudi nabrani pripevske skoraj dvakrat večji kakor lani. Vsega skupaj so okrog božiča darovali Belgrajčani z različnimi vrstami darov za mestne reveže okrog milijon in pol dinarjev.

d Skoplje dobi radijsko postajo. Poštni minister Panta Jovanovič je izjavil, da se bo v kratkem postavila v Skoplju radijska postaja, ker so za to potrebni krediti že zagotovljeni. Kdaj pa dobi Maribor svojo mnogo bolj potrebno postransko postajo? Prosimo gospode poslance, da temu vprašanju posvetijo vso svojo pozornost.

d Na svojem posestvu pri Polzeli je umrl Oskar Kallenegger, nekdanji vsemogočni načelnik vsega šolstva na Kranjskem in eden glavnih penemčovalcev. Bodi mu Bog milostljiv sodnik!

d 10.000 din odškodnine mora plačati mestna občina v Sisku na podlagi uredbe o odškodnini za dejanja, izvršena iz politične mrznje.

d Bratovska skladnica na Jesenicah je sklenila, da sezida na Jesenicah novo bolnišnico, ki bo imela okoli 130 postelj. Nova bolnišnica bo veljala 7 milij. din. (Vseh zavarovalcev in njih svojev je pri Bratovski skladnici na Jesenicah okoli 9500.)

d Večji državni dohodki. V prvih osmih mesecih tekočega proračunskega leta so znašali drž. dohodki 8170 milij. din, za 50 milij. več, kakor pa so bili proračunani. Državni izdatki pa so znašali v tem času 7278 milijonov, t. j. za 841 milij. din manj, kakor so bili proračunani. Presežek dohodkov nad izdatki je znašal v teh osmih mesecih nič manj ko 891,8 milij. din.

d Letopis slovenskega trgovstva v letu 1938. Tajništvo Zveze trgovskih združenj je izdalo nedavno letopis o članstvu. Združenje je štelo: 9193 članov, 770 učenk, 971 učencev, 2010 pomočnikov in 1889 pomočnic.

d Tudi veleposestniki so včasih človekoljubni. Uprava veleposestva grofov Khuen Belsasi v mestu Nuštru pri Vinkovcih je od-

prla javno zimsko kuhinjo, v kateri prehranjuje brezplačno vsak dan 75 siromakov. Poleg tega so pred božičnimi prazniki grofje obdarili z obleko in obutvijo 80 siromašnih otrok in odraslih revežev.

d 25.000 din za kidanje snega izda vsak dan zagrebška mestna občina.

d Sprememba sedeža občine. Na predlog notranjega ministra so kr. namestniki podpisali ukaz, s katerim se sedež občine Bloke v logaškem okraju prenese iz kraja Nova vas v kraj Fara.

d Za predsednika akademije znanosti in umetnosti je bil imenovan s kraljevim ukazom vseučiliški profesor g. Rajko Nahtigal. Čestitamo!

d Izreden samomor. Na vrhu stolpa mestnega magistrata v Somboru se je obesil gasilec Svetozar Simenčič. Proti večeru je prišel drug gasilec, da bi Simenčiča zamenjal v dežurni službi. Našel pa je tovariša obešenega na vrhu stolpa, na tleh pa pismo, v katerem samomorilec sporoča, da si je končal življenje iz žalosti za ženo, ki je pobegnila od njega in mu pustila dva neboljena otroka.

d Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode zaužiti na tešče, z lahkoto doseči izpraznjenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočena in se dobiva povsod.

Ogl. reg. 8 br. 30474/30.

d Ves hmelj je razprodan v Savinjski dolini. Kupljeno blago je bilo večinoma že odpremljeno, da so skladišča prazna. — Iz Vojvodine poročajo, da je zanimanje za hmelj znatno, da so se cene nekoliko popravile in da se morejo tudi za slabše vrste doseči primeroma ugodne cene.

d Poslovni pregled vseh včlanjenih združnih zvez bo izpeljala Glavna združna zveza v Belgradu. Revizija se bo pričela v kratkem. Ker pa Glavni združni zvezi primanjkuje izvežbanih in dobrih revizorjev, se

Otroci božji

Stotnik v Kafarnaumu je bil dober veren mož. Pagan sicer, pa osebnost, ki vzbuja spoštovanje. Celo božji Učenik sam se je tudil njegovi veri, kakorine ni našel celo med Judi. Zato je zagrozil, da bodo otroci kraljestva potisnjeni ven v temo.

Tudi mi smo otroci kraljestva. Fri sv. krstu smo sprejeli otroštvo božje. Ali pa smo otroci kraljestva božjega tudi po življenju? Zal moramo priznati, da vera v našem narodu ni več tako živa in močna, kot je bila nekđaj.

Le poglejte močno, živo vero naših dedov in očetov. Koliko belih cerkvic so v tej veri zgradili po vseh gričih in holmih širom naše prelepe domovine. To vero svojo so s orožjem v rokah branili pred brezbožnimi Turki, zanjo so krvaveli in če je bilo treba tudi ju-naško umirali.

Dandanes marsikdo te vere naših očetov noče več poznati. Zamehljivo o njej govori in se ne zaveda, da s tem tepta grob svojega očeta in skrni najsvetejšo dedščino svoje matere.

Vzrmo proč zmote in laži, s katerimi trapijo naš veren narod svobodomiselnih lažinarodnjaki, ki so poleg vere svojih očetov pravtako zatajili svoj lastni narod. Ostanimo zvesti sinovi in hčere tistih zvestih in vernih Slovencev, ki so v požrtvovalni ljubezni in pogumni živi veri gradili svetle, bele pomnike slovenske vere po hribih naše Slovenije, ki so nosili v srcih vero v božjega Odršenika in podobo Matere, čiste Device, ki še danes bedi nad našim narodom in prosi za njegovo srečno usodo.

se zato ohrnila na včlanjene zveze, naj bi ji dale na razpolago svoje revizorje. Obenem je Glavna združna zveza sklenila, da bo priredila več tečajev, na katerih bo skušala vzgojiti revizorje, ki so za pravilno združniško poslovanje neobhodno potrebni.

d Dalmatinsko vino. Od lani je vinogradnikom ostalo še precej vina, pa se je razlika izrazvala, ker je bil lanski pridelek za dobro petino manjši od predlanskega. Pač pa je kakovoat novega vina odličnejša kakor predlanskega. Sprva so Dalmatinci sicer mislili, da bodo vino slabo prodajali, ker se ni oglasil noben kupec. Krive pa so bile visoke cene, ki so znašale povprečno po 5 din za liter. Ko so pa vinogradniki cene znižali, se je kupčija takoj popravila. Sedaj prodajajo liter vina povprečno po 3—3.50 din.

d Bralcem Domoljuba prav toplo priporočamo našo domačo tvrdko F. I. Goričar, Sv. Petra cesta 29 in 30, tam dobite vse vrste blaga za moške in ženske obleke in površnike, plašče, zimsko triko perilo, pletene jopice, rokavice, nogavice. Zimske rjuhe, odeje in koca. Velika izbira svilenih in klotastih odev, platna za rjuhe, cvilna in razne posteljnine. Zima, morska trava, perje za blazine ter sploh vse potrebščine za nevestine bale. Na vsak večji nakup dobite lep nameček. Tvrška je z vso doslednostjo zvesta svojem geslu: »Majhen zaslužek, velik promet!«

d Stalne kmetijske razstave bo prirejela Kmetijska zbornica danavske banovine v Novem Sadu. Prva bo živinorejska razstava meseca aprila. Izdajala bo tudi svoje strokovno glasilo, s katerim bo seznanjala vse kmetovalce o svojem delu. Končno je zbornica skle-

Znižajte trošarino na sladkor

O tej važni zadevi čitamo v »Trg. listu« vsega uvaževanja vreden članek naslednje vsebine:

Da je naš sladkor predrag, je stara resnica. Posledica predragega sladkorja je, da njegova potrošnja pada, zaradi tega pa tudi njegova proizvodnja. Lani smo že skoraj bili na tem, da bi morali začeti sladkor uvažati.

Sladkor bi morali zato na vsak način poceniti, poceniti pa se more le z znižanjem državne trošarine na sladkor. Tisti, ki se jih tiče, pa o tem nočejo nič slišati, ker kje bo potem dobila država potrebne dohodke, če pa pade dohodek od trošarine.

En odgovor na to vprašanje je bil že ponovno podan in ta je, da se bo znižanje trošarine v znatni meri nadomestilo že s tem, ker se bo dvignila potrošnja sladkorja. Drugi odgovor pa daje časopis »Privredni pregled«. Predlaga namreč, da se trošarina na sladkor zniža, zato pa se naj v večji meri obdavi tobak. Sladkor je neobhodno potreben in spada v osnovo ljudske prehrane, tobak pa ni potreben, temveč je več ali manj razkošje. List je mnenja, da niti kadilci ne bi godrnjali, če bi vedeli, da plačujejo dražji tobak samo

zato, da se je sladkor pocenil. Mislimo, da je ta predlog na vsak način upoštevanja vreden in da se mu z nepristranskega stališča niti ne more oprekati.

»Privredni pregled« pa dodaja temu svojemu predlogu še dodatni in silno umesten predlog. Pravi namreč: Naša tobačna industrija in njena organizacija je res že starinska in ravno v tej industriji se zadnjih 20 let ni nič spremenilo. Vse, kar se je storilo, je samo to, da se prodajajo tobačni izdelki v bolj razkošnih zavitkih. Če bi pa podrobneje pregledali delo naše državne uprave monopolov, bi mogli samo pri osebnih izdatkih najti tako velike prihranke, da bi že z njimi mogli znižati državno trošarino na sladkor za 30 odstotkov.

Kaj bi stolkli iz tobačnega monopola zasebniki? Nudili bi kadilcem cenejšo in boljše kajo, a zaslužili bi mnogo več, kakor pa dobiva danes država. In še sadilcev tobaka ne bi tako

Vsekakor pa navedeni predlog dokazuje, da tudi znižanje državne trošarine na sladkor ni nobena nemožnost, samo če je tu prava volja.

mla, da bo v vsakem večjem naselju dobila svojega poročevalca, ki bo zbornico obveščal o stanju poljedelskih posevkov, o žetvi ter o cenah. S tem bo zbornica imela stalen pregled stanja poljedelske proizvodnje.

d Vse si upajo, ker smo — premehki. Nedopustne in naravnost zločinske žalitve verskih obredov si je privoščila neka družba razuzdancev, ki je popivala vso noč od one sobote na nedeljo ter v nedeljo skoraj ves dan v neki gostilni v Ribniškem selu pri Mariboru. Ljudje, ki so te žaljive prizore gledali, so se upravičeno zgražali. Kakor slišimo, so vzeli v roke preiskavo že orožniki v Koških, ki so vse člane te družbe prijavili sodišču. Takšno obnašanje zasluži pač najstrožjo kazen!

d Z dobičkom 68 milijonov din je zaključila jugoslovanska Poštna hranilnica lanskoo poslovno dobo. Število vlagateljev je naraslo za 54.000 na več kot 529.000 vlagateljev.

d Pri zaprtju ali pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravnega »Franz-Josefa« vode.

d Nevarnost povodnji. Dež zadnjih dni in milo vreme je povzročilo, da se je sneg tako na nižjih planinah, še bolj pa na poljih pričel taliti, zaradi česar so narasle vode v Sloveniji. Izredno močno je narasla Sava, pa tudi njeni pritoki Sora, Ljubljanka, Kamniška Bistrica in druge reke. Najbolj opazno je to pri Zalogu, kjer se izliva Ljubljanka v Savo. Močno narasla Sava že ovira dotok Ljubljance, ki je prestopila bregove, največ pri vasi Slape in zalila tako zvane »Sige«. Cesta med Zalogo in Lazami je na nekaterih nižjih vijugah že polna vode, vendar pa je še možen promet. Če bo voda še nadalje naraščala, je verjetno, da bo okolica Vevč v enem, dveh dneh povodni. Enaka nevarnost je tudi na Barju, kjer je Ljubljanka, ozir. njeni pritoki, že zalila nekatere travnike. Tudi Posavje je zaradi neprestano naraščajočega Save ogroženo.

d Znižano vozino 50% je odobrila Generalna direkcija drž. železnic v Belgradu vsem posetnikom spomladanskega in jesenskega velesjema v Ljubljani.

Požar, ki ga gasi 50.000 ljudi

Strašen požar v avstralski državi Viktorija se je spremenil v največjo nesrečo, kar jih pomnijo. Navzlic nadčloveškim naporom ni bilo mogoče požara omejiti in se vedno bolj širi ter grozi, da bo storil milijardno škodo. Letala neprestano nadzorujejo požar nad pogoriščem in obveščajo oblasti, kaj je treba ukreniti, da se požar vsaj deloma zaustavi. Doslej gasi požar 50.000 delavcev, pa ga kljub temu ne morejo obvladati. Požar se je razširil že na področje, ki obsega 8 tisoč kv. milj. (Okrog 20.000 kv. km, to je več, kakor vsa Slovenija). Vse dela z nadčloveškimi napori, da pogasi požar, toda zaman. Oblasti so sporočile, da je že doslej bržkone našlo smrt v plamenih nad 200 oseb, ki niso mogle pravočasno pobegniti iz gorečega ozemlja. Številne vasi so v plamenih in tudi v njih je ostalo mnogo ljudi, ki se niso pravočasno rešili, ali pa so do zadnjega upali, da jim bo požar prizanesel. Piloti poročajo, da ogromno drevje v pragozdovih gori kakor slama in se ogenj

Da bi ustavili žalostno izumiranje

Nedavno je na seji francoske Akademije za moralne in politične vede glavni tajnik te ustanove prebral poročilo, ki je presenetilo ne samo člane Akademije, marveč vse poslušalce in javnost, ko je iz listov izvedela zanj. Poročilo je povedalo, da je 95 letni Alzačan Schlumberger M., ki je pred kratkim umrl, volil v oporoki 17 milijonov frankov Akademiji z določilom, da mora Akademija to vsoto naložiti, iz obresti pa dati vsako leto 10 nagrad tistim francoskim rodbinam, ki imajo največje število otrok. To plemenito dejanje, ki ga je Akademija počastila s posebno poslanico, priča, kako se francoski rodoljubi zavedajo, da jo vprav rodbine s številnimi otroki nosilke francoske bodočnosti.

Akademija razpolaga zdaj vsega skupaj s 170 milijoni frankov za nagrade številnim družinam. 100 milijonov frankov sta ji zapustila v ta namen zakonca Cognaco, ki sama nista imela otrok. To se je zgodilo natanko pred 18 leti. Iz obresti teh 100 milijonov raz-

dell Akademija vsako leto 90 nagrad po 25 tisoč frankov rodbinam, ki imajo živih najmanj devet otrok, katerih oče in mati nista stara več kakor po 45 let. Dalje razdele iz Cognacove ustanove še 200 nagrad po 10.000 frankov, katere dobe rodbine z najmanj petimi živimi otroki in kjer starša nimata še več kakor po 35 let.

Cognac, ki je zapustil tako ogromno vsoto v tako plemenit namen, je začel kot majhen potujoč branjevec. Potem je postal prodajalec v raznih trgovinah, nato samostojen trgovec, nazadnje veletržec, ki je vse svoje življenje in imetje posvetil človekoljubnemu delu. Pred smrtjo pa je ves svoj imetek volil tistemu, kar je smatral za najlepše na svetu: francoski rodbini.

Akademija ima zdaj za nagrade na razpolago okrog 130 milijonov frankov (180 milijonov dinarjev), s katerimi pomaga francoskemu narodu, da bi se ustavilo njegovo žalostno izumiranje.

IZ DOMAČE POLITIKE

p Izborna sta uspela te dni shoda JRZ na Ježici in na Vrhniki. Na Ježico sta prišla tudi nova poslanca Miloš Stare in Rudolf Smersu. Poročilo o političnem položaju je podal minister dr. Krek. Na Vrhniki je imel minister dr. Krek razgovor s somišljeniki, nato pa je prisostvoval spevoigri »Pri treh mladenkah«.

p Minister Snoj je poročal o političnem položaju na skupščini okrajne JRZ v Ljutomeru. Navzoči so navdušeno izražali zaupanje voditelju slovenskega naroda dr. Korošcu in obema slovenskima ministroma.

p Kaznovano politično nasilje. Zagrebške »Novosti« poročajo, da je zaradi poškodb, ki so jih med zadnjimi volitvami politični agitatorji ene stranke povzročili pristaešem druge stranke, je bila sedaj občina Sisak, kjer se je tudi nekaj takega dogajalo, obsojena na povračilo 8000 din raznim oškodovanim osebam. Med njimi mora občina plačati tudi 2046 din

trgovecu Mati Tomljenoviču za poškodovano desno oko ter za bolniške stroške. — Kakor pa je naslednjega dne poročal isti list, se je v Sisku zgodil še hujši primer političnega nasilja, ki bo tudi zahteval velike denarne žrtve. Politični nasprotniki so napadli avtomobil bogatega sisaskega industrijalca Tesliča ter ga razbili. Škoda je bila ocenjena na 20.000 din, katere bi morala tudi šteti sisaska občina, ko bi storilec ne bili znani. Tako pa se je sedaj posrečilo izslediti krivce, ki bodo sedaj ne le zaprti, mavreč bodo Tesliču tudi morali povrniti škodo na avtomobilu.

p Končnoveljavna uradna ugotovitev številnih poslanskih sedežev opozicije. Od kandidatov na listi dr. Mačka je bilo v vsem izvoljenih 67 poslancev, od katerih pripada bivši HSS 47, JNS 4 (med njimi Peter Živkovič), bivši zemljoradniška stranki 10 (med njimi dr. Čubrilovič, dr. Tujanjanin in Joca Jovanovič), bivši demokratski stranki 3, bivši radikalni stranki skupine Aca Stanojeviča dve (dr. Lazar Markovič in Stamenko Stosič) in bivši SDS 1. — JRZ ima 306 poslancev.

p Sneg je zametel dva vlaka. Na dan pravoslavnega božiča je začel padati na progi Stip—Veles v Južni Srbiji gost sneg, nakar je zaradi izredno hude burje nastopil silovit mraz. Veter je zametel vse ceste in proge ter onemogočil vsak promet. Tako sta dva osebna vlaka, vsak od druge smeri, prišla do bližine polja, tam pa zaradi snežnih zametov obtičala. K sreči je bila postaja blizu, da so potnike spravili v zakurjene prostore. Šele naslednjega dne so oba vlaka osvobodili snežnega oklepa in odpravili potnike na namembne postaje. Prav tako je sneg prekinil številne prometne zveze v Liki, Večidel se je moral ustaviti avtobusni promet.

p Slabo poučeni. V zagrebški »Hrvatski Stražnik« se je oglasil nekdo, ki je z ozirom na dopis nekega Belokranjca v nedeljskem »Slovencu« nastopil zoper to, da bi se krajevna imena v Beli Krajini »slovenizirala«. Takole pravi: »V stvari gre članek za tem, da bi »slovenizirala« krajevna imena v Beli Krajini, ker so čurle tudi na Hrvatskem, pri Du-

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani!**

Ponos Slovenk
je čisto in duhteče perilo.
Perite z »Oven« terpen-
tovim milom in zadovoljni
boste! Domači izdelki!

brovniku celo dvakrat, tudi Križevci (ne pa Krževci) so na Hrvaškem. — Spoštovanim hrvaškim časnikarskim tovarišem moramo povedati, da omenjeni dopis v »Slovenec« nikakor ni imel namena slovenizirati nekaj, kar je že slovensko, marveč je hotel le naglasiti, da je krajevna imena treba pisati tako, kakor jih slovensko ljudstvo izgovarja. O slovenizaciji Bele Krajine pa že zaradi tega ne more biti govora, ker je Bela Krajina slovenska. Kdor tega ne verjame, naj povpraša zadnjega belokrajinskega pastirja, pa mu bo povedal, kako in kaj je s to rečjo! p Ciano pride v Belgrad. Italijanski zunanji minister Ciano pride, kot se glasi uradno poročilo, v kratkem v Jugoslavijo. Udeležil se bo lova, na katerega ga je povabil ministrski predsednik dr. Stojadinovič. Gotovo bo tudi razgovor o vprašanih, ki se tičejo prijateljskega dogovora med Italijo in Jugoslavijo iz leta 1937.

d Bralcem »Domoljub« priporočamo našo domačo trgovino F. I. Goričar, Sv. Petra c. 29 ter opozarjamo na njen današnji oglas!

Se danes pišite dopisnico na upravo Vigred, Masarykova c. 12, da Vam pošljejo januarsko številko ženskega lista Vigred. Letna naročnina samo 25 dinarjev.

Boj za „Orla“ v novi češki državi

Na Češkem se zdaj vodi težek boj za ohranitev katoliškega telovadnega društva Orla, kajti tudi na Češkem se je pojavila misel, da se Sokol podržavi kot edina v državi dovoljena telovadna organizacija, vsem drugim pa se prepove udeleževanje. Tako stoji zdaj Češka pred vprašanjem, ki smo ga v Jugoslaviji že pred leti rešili, o katerem pa ne moremo biti mnenja, da je rešitev posrečena. Tako je zdaj, ko se odločuje o obstoju češkega Orla, ta organizacija izdala posebno spomenico, v kateri opisuje 30 letno svoje delovanje za vzgojo mladine in ljubezen do naroda, in to na svetovaelavski misli, ki jo je tudi predsednik druge republike proglasil kot temeljno vodilo nove vlade. Orel pa ni to načelo samo poudarjal, temveč jo tudi praktično izvajal. Ni pa bil nikdar proti sodelovanju z drugimi narodnimi činitelji, in torej proti narodni skupnosti, temveč jo je podpiral povsod, čeprav ga je to veljalo veliko žrtev. Uničenje Orla pa bi to enotnost resnično uničila. Orel je bil ustanovljen še v Avstriji, ko je bilo take enotnosti še bolj treba, pa je ni razdiral, temveč ojačeval narodno odpornost. Orlovstvo je postalo prav zaradi tega, ker je prepričano, da je sodelovanje z ostalimi edinicami naroda mogoče le pri svobodi veroizpovedanja in vzgoje. Če je mogoče sodelovanje na političnem polju, je to mogoče samo zato, ker se tam spajajo gospodarski in politični interesi, tu pa se nasilno ne dajo združiti kulturno in versko nasprotujoči si činitelji. Katoliška mladina je mislila, da bo vsaj v bodoče rešena verskega pritiska, ter se bo vsa mogla predati pozitivni vzgoji v katoliškem duhu, ki more

NESREČE

n Velik vlom. Neznani vlomilec je vlomil v stanovanje upokojenega rudarskega paznika A. Kokolja v Petrovčah pri Celju in odnesel iz stanovanja dve hranilni knjižici celjske podružnice Hranilnice dravske banovine v vrednosti 26.000 din. Iz omare je odnesel 5000 din gotovine, srebrno moško uro, zlato žensko zapustnico, zlato žensko ovratno verižico z obeskom Matere božje, dva zlata poročna prstana, štiri srebrne prstane, dve zlati igli, dve zlati zaponki, zlato moško verižico in denarnico, v kateri je bilo precej starega avstrijskega denarja. Vsa ta zlatnina in srebrnina je bila vredna nad 12.000 din. Vlomilec je tako oškodoval upokojenega rudarskega paznika za približno 43.000 din.

n Vlak je iztiril. Te dni ob 1.30 ponoči se je iztiril med postajama Rimske toplice in Laško pri km 513 mednarodni brzovlak Trst—Dunaj. Zlomila se je os zadnjega voza, v katerem je parni kotel za ogrevanje železniških vozov, v katerem se pa razen kurjača ni nahajal noben potnik. K reroči ni bilo človeških žrtev, tudi ranjen ni bil nihče. Brzovlak ni takoj ustavil, ker nezgode na zadnjem vozu strojevodja ni takoj opazil. Več škode na progji je na kretnicah in žleci. Brzovlak je zaradi tega imel 40 minut zamude. Potniki niso v začetku skoraj niti opazili, kaj se je zgodilo, le ko je vlak delj časa stal, so izstopili. Zaradi tega je bil tistega dne dopoldne nekaj ur med postajama Laško in Rimske toplice le enotirni promet, popoldne pa sta bila že oba tira uporabna in prosta.

narod rešiti. To bi bilo v korist pravne bodočnosti naroda. Zato zahteva češki Orel, da se ne izviši podržavljenje samo ene organizacije, temveč naj se zagotovi samostojnost Orla ter bo tako katoliška mladina največja opora vlade v novi graditvi države.

Tako govori spomenica. Da pa je stvar resna, priča tudi to, da je praški kardinal in primas češki dr. Kašpar takoj osebno posredoval pri ministru dr. Klumparu, pri predsedniku vlade dr. Beranu, toda pri tem — ker ni v Pragi — s posredovanjem škofa dr. Eltschnera, ter pri predsedniku republike dr. Hachi, kjer je poudarjal potrebo Orla za pravni in narodni prepored države, obenem pa tudi njega svetovaelavsko misel, ki je temelj nove države. »Katoličani se še vse preveč spominjajo, da so prav voditelji Sokola bili veri in cerkvi sovražni ter bi z tako združitvijo v Sokolu bila nemogoča vzgoja mladine v takem duhu, kakor ga izpoveduje Orel«. — František Poul, vodja Orla z Moravskega, pa se je oglasil pri kardinalu dr. Kašparju, kateremu je v imenu Moravnov prosil za pomoč ter predložil nebroj telegramov in pisem, ki so jih posamezna orlovska društva pisala centrali in v katerih prosijo, naj se vsi zavzamejo za Orla in njegovo samostojnost.

Kako se bo ta boj, ki tudi nas zanima, razvil, bomo še poročali. Zeleli bi pa, da bi novi češki državniki imeli pred očmi velik pomen orlovske organizacije, pa tudi neuspele poizkuse z monopoliziranjem ene same organizacije tam, kjer gre za duha, ki terja zase vsvo svobodo.

Veliko se govori

vendar so merodajna samo dejstva.
In dejstvo je, da ni Aspirina brez
»Bayer«-jevega križa.

ASPIRIN

TABLETE

Oglaš. reg. pod št. brojem 12608 od št. št. 1938.

NOVI GROBOVI

n A, kadar mrtvim klenka, takrat je posem grenka. V Domžalah je nenadoma umrl ravnatelj Ivan Zorman. — V Mošnjah so pokopali 92 letno Marijo Mlekuž, teto g. župnika Cerkovnika. — V Celju je odšel v večnost 73-letni Jakob Petek. — V Ormožu je zapustil sozno dolino posestnik Jože Kubarič. — V Kranju so dejali v grob Marijo Rebolj roj. Kokalj. — V Mariboru je odšel h Gospodu po večno plačilo upok. župnik Anton Možišek. — V Osijeku je odšla k Bogu sestra Sebastijana Cecilija Olup. — V Vrbanjah pri Radovljici je na veke zatisnila oči Marija Avenek roj. Potočnik. — V Kamniku so spremili k večnemu počitku 64 letno znano turistinjo Marijo Ahčinovo. — Na Remšniku je zapei mrtvaški zvon Jožefu Zolešniku. — Pri Sv. Antonu na Pohorju je odšel po večno plačilo tamnošnji župnik g. Matija Krevh. — V Dolu pri Ljubljani je umrla žena župana Alojzija Moder. — Na Kolovcu pri Radovljah je zaspala v Gospodu posestnica Josipina Stare. — Na Jesenicah so spremili na zadnji poti Pavla Ažman roj. Iskra. — V Leadville Colo v Ameriki je zapustil ta svet Jože Gruden iz Male vasi pri Grosupljem. — V Varni pri Briksenu na Tirolskem so pokopali o. kapucina Veneslava Abrama roj. v Slavini pri Postojni. — Na Boh. Belci je na veke zatisnil oči posestnik Janez Pogačar. — V Ponikvi ob juž. železnici je umrl organist Peter Hlastec. — Od Rodeta v Kamniku so spremili na pokopališče v Zalah zasebnico Pepco Svetic. — Na Visokem pri Šenčurju je na veke zatisnil oči vrvarski mojster Franc Sekne. Naj v miru počivajo!

Skrbite za pličke

Petdesetletni »Domoljubov« naročnik nam je poslal dopis, v katerem se zavzema za uboge pličke in pravi takole: Ker je vse s snegom zamedeno in pritiska huda zima, so z gozdom, travnikom in njiv priletele do naših hiš uboge pličke, ki s svojim živkanjem milo prosijo, da bi jim rešili vsaj življenje. Usmilimo se jih in dajmo okrog hiš po vrtovih na suhe deske kruhovih drobtin, žita, da jim tako rešimo življenje. Saj bodo pličke nam tako hvaležne, ko nas bodo spomlad razveseljevale s petjem. Na vrtovih bodo napravile gnezda in očistile drevje škodljivih mršakov. Ali ne bomo imeli od tega veliko koristi.

RAZGLED PO SVETU

ITALIJA

s Kaj je novega pri naših bratih. V Gorici je umrl 97 letni Josip Brumat. — Burja je v Trstu Metlikovca Lojzeta vrgla s koleca tako, da je z glavo butnil ob zid in se nevarno poškodoval. Ugotovili so, da mu je lobanja počila in ne verjamejo v ozdravljenje. — Senik, last Jožefa Kodelja, je pogorel v Grgarju. — V Ilirski Bistrici je zgorela hiša trgovca Jožefa Brinška. — Na Bukovem pri Cerknem sta pogoreli stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje Antona Špika. — V rudniku živega srebra v Idriji je znašala leta 1934 proizvodnja živega srebra 441.000 kg. Naslednje leta je že poskočila na 972.000, l. 1936 pa že celo na 1.437.000 kg. Skok proizvodnje je bil v l. 1937 še večji, kajti rudnik je dal že 2.305.000 kg živega srebra. Idrijsko živo srebro je v svetovni proizvodnji stopilo popolnoma v ospredje. Napredek dolguje idrijski rudnik zmedam v Španiji, kjer so bogati rudniki živega srebra sredi bojnih poljan.

s V Rim sta prišla te dni angleški ministri predsednik Chamberlain in njegov zunanji minister Halifax. Peljala sta se preko Pariza, kjer sta imela kratek sestanek z vodilnimi francoskimi državniki. V Rimu so jih z navdušenjem sprejeli. Bilo je mnogo napičnic na italijanskega kralja in cesarja Abesinije. Razgovori, ki so se vršili med vodilnimi državniki obeh narodov, se tičejo predvsem angleško-italijanskih odnosov. — Mnogo se govori, da predstavlja rimski sestanek seveda novo postajo na poti do stalnega miru ter neke vrste Monakovo. Vloga Češko-Slovaške naj bi — tako poročajo listi — to pot prevzela Španija.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Slovaška mora pokazati, da se lahko sama upravlja. Predsednik slovaške vlade Tiso je sprejel zastopnike časopisja ter pri tej priliki poudaril, zgodovinski pomen prihodnjega sestanka slovaške narodne skupščine. Tiso je izjavil, da slovaška vlada pove-

ta svojo največjo pozornost temu, da slovaška skupščina s svojim delom pokaže vsemu svetu, da je Slovaška sposobna sama sebe upravljati. Med drugim je Tiso napovedal, da se bo sestal odbor strokovnjakov pri slovaški poslanski zbornici. Polovico članov tega odbora bodo volili, polovico pa bo imenovanih iz vrst strokovnjakov. Najvažnejša vloga slovaške narodne skupščine bo v tem trenutku, da da Slovaški ustavo. Tiso je tudi izjavil, da bo skupščina v najkrajšem času proučila vprašanje šol, agrarne reforme in judovsko vprašanje. — Na Tešinskem so poljski uradi razpisali nov popis prebivalstva 2. nov. 1938. Oni ponedeljek je bilo o tem štetju objavljeno uradno poročilo, ki je prineslo naslednje izide: k poljski narodnosti se je prijavilo 92.648 oseb, k češki narodnosti pa 97.245 prebivalcev. Nemcev je 6591, 1300 pa je splošne narodnosti, kar je posebna poljska iznajdba. V seznamu niso vštetli Židje. K temu številu po uradnem poljskem štetju navajajo zdaj češki listi še dejstvo, da je bilo čez 20.000 Čehov izgnanih iz teh krajev ter je tudi v Nemčijo zbežalo nekaj tisoč Nemcev. Tako govori najnovejša poljska statistika.

AMERIKA

s Za 20 milijard letal. Ameriški parlament je sprejel Rooseveltov predlog, da se njegovi vladi dovoli kredit pol milijarde dolarjev (25 milijard din) za nabavo orožja. Denar bo večidel porabljen za nabavo vojnih letal. Obveščeni ljudje pravijo, da bodo Zedinjene države Severne Amerike v dveh letih razpolagale z 9000 novimi bojnimi letali. Ameriško vojno brodogradje pa bo imelo samo 5000 bojnih letal, tako da bo znašalo skupno število bojnih letal 14.000.

ŠPANIJA

s »Modrac izjava poveljnika španske komunistične armade. Vrhovni poveljnik rdeče vojske v Španiji general Miaja je dal angleškim listom izjavo, v kateri pravi, da je vod-

Jugoslavija dobi v Trstu svobodno luko?

Na dobro obveščenih mestih govorijo, da bo italijanska vlada v kratkem stavila Jugoslaviji predlog, naj se v tržaškem pristanišču določi mesto, kjer bo Jugoslavija imela svobodno luko na podoben način, kot jo ima v Solunu. Italijanska vlada je baje pripravljena, da svoji sosedu nudi takšno ugodnost, ki bi v precejšnji meri okrepila gospodarske zveze med obema državama. Na istih mestih so izrazili tudi prepričanje, da bo mogoče že v bližnji bodočnosti vzeti v pretres vprašanje zgraditve omrežja avtomobilskih cest v Jugoslaviji, ki bi se priključilo na italijansko omrežje, tako da bi od Trsta čez Ljubljano do Maribora peljala avtomobilska cesta za težke tovore. Italijanski gospodarski krogi bi ta načrt podprli. Z merodajne strani ta vest, ki že nekaj časa kroži po Rimu, še ni potrjena, a tudi zanikana ni bila. Pričakujejo, da bo nastopila jasnost v najkrajšem času.

stvo rdeče vojske nalašč pustilo napredovati Francove čete v Kataloniji, da pa je svoje neuspehe na tem bojišču nadomestilo z uspehi v Estremaduri. Spričo dejstva, da je Francova vojska tik pred Barcelono, ta izjava ni posebno modra.

NEMČIJA

s Iz našega Kerotana. Pretekli teden je minilo 660 let, kar je bil Celovec imenovan za mesto. Prej je bil Celovec pretežno slovenski trg. — V Bilčovski je umrl 92 letni zaveden slovenski in katoliški mož Krajger. —

Občini Gornja vesca in Bilčovs bosta združeni v novo občino Bilčovs. — Vas Novo selo pa se od bilčovske občine odtrga in priključi občini Kotmara ves. Za župana bilčovske občine bo imenovan Franc Spitzer, kar prebivalstvo toplo pozdravlja. — V Gornji venci so pokopali dve izvrstni slovenski materi Vahovo in Strajnikovo mamo. — V župniji Bistrica ob Rožu je priglasilo izstop iz katoliške cerkve 29 faranov. Ta številka je močno presunila vso slovensko javnost. — V Galiciji so letos pri polnočnici prvkrat zapeli božične pesmi v — nemškem jeziku.

DROBNE NOVICE

25 kitajskih generalov odločno zahteva nadaljevanje vojne z Japonsko.

Voditelji češke komunistične stranke: Krašna, Šmeral in Gottwald so pobegnili v Sovjetsko Rusijo.

Nova ležišča nafte in bakra so odkrili v Rusiji med Dnjeprom in Donom.

Slina vročina vlada v avstralski zvezni državi Viktoriji.

250.000 Slovakov, ki so danes pod Madžari, namerava ustanoviti stranko po Hlinkovih načelih.

V Ameriki biva 8 milijonov Nemcev, 5 mil. Italijanov, 2 in pol milij. Rusov, 1 milijon Jugoslovancev, nad 1. milijon Čehoslovakov itd.

Nov volivni red, s proporcionalno osnovo, bo predložila francoska vlada parlamentu.

Za 30 milij. dolarjev orožja je kupila lani Anglija v Ameriki.

Nacionalisti pred Barcelono

Španska vojna je stopila zaradi nezadržnega prodiranja Francovih čet v zadnje obdobje. Ono soboto zvečer so nacionalistične čete zasedle mesti Reus in Valls, ki sta zadnji postaji pred Taragono. Sledečo nedeljo ob 12.30 so nacionalistične predstraže prodrle do Taragone in jo začele zasedati. Rdeči so se umaknili iz mesta brez beja in so ga nacionalisti dobili v roke po nekaj malenkostnih praskah. Mesto je bilo v obupnem stanju, polno nesnage, ni pa preveč razrušeno. V mestu je bilo ob pribodu Francove vojske kakih 10.000 prebivalcev, ki so nacionaliste navdušeno sprejeli. Francove čete so po zavzetju Taragone takoj prodirale ob obali dalje proti Barceloni in so bile v ponedeljek jutraj ob reki Gaya, kjer so se utrdile. Prednje straže Francove armade so oddaljene 45 km od Barcelone.

Skupno so nacionalisti v enem dnevu osvojili na katalonskem bojišču 60 krajev, ujeli 5000 rdečih vojakov in zaplenili ogromno vojnega materiala. Po vsej nacionalistični Španiji so zavzete Taragone, druge največje in naravno najbolj utrjene katalonske luke, slavili z navdušenimi manifestacijami. Računajo, da je padeč Barcelone neizbežen, ker se je prebivalstva v prestolnici polotoli silen strah in vlada v Barceloni velika zmeda.

Po zadnjih osvojitvah ima Franco 1570 kilometrov španske obale, barcelonska vlada pa kakih 750 km. Ozemlje, ki je v Francovih rokah, tvori skoraj tri četrtine celotnega španskega ozemlja. Nacionalisti so vzeli rdečim ogromne količine raznega orožja in streliva in ujeli do 40.000 komunistov.

V vsako hišo »Domoljuba!

Zahteve Kmetijske zbornice

1. Ravnateljstva državnih učiteljskih šol se naprošajo, da se pri sprejemu kandidatov v učiteljske šole daje prednost sinovom in hčeram kmečkih staršev, ker morejo navadno le ti vršiti na deželi tisto poslanstvo, ki je že po naravi združeno z njih poklicem in ki ga predvidevajo zanje tudi obstoječi zakoni.

2. Prosvetno ministrstvo se nujno naproša:

a) da takoj pristopi k pripravam za nov ljudskošolski zakon, ker je sedanji nevzdržen. Zahtevamo popolno demokratizacijo vsega nižjega šolstva, zlasti pa še ljudskega, v tem smislu, da bodo pri organizaciji nastavljanja učiteljstva in pri sestavi podrobnih učnih načrtov soodločevala tudi nižja samoupravna telesa, to so občine in okrajne samouprave, ki jih je vzpostaviti. Ker zadeva ljudska šola v življenje najširših ljudskih množic, zahtevamo, da se pritegne k delu za nov ljudskošolski zakon tudi Kmetijska zbornica.

b) Organizacija nižjega šolstva naj se preuredi tako, da ostane sedanja štiriletna osnovna šola nespremenjena, višja ljudska šola in meščanska šola, kateri naj se sprameni tudi sedanje neprimerno ime, naj se pa po svojem ustroju tako zbližata, da bo pri višje organiziranih ljudskih šolah mogoč prestop iz posameznega razreda višje ljudske šole v odgovarjajoči razred meščanske šole.

c) Da čimprej dopolni učni načrt za učiteljske šole v tem smislu, da potroji število ur, predvidenih za pouk kmetijstva na moških učiteljskih šolah in da uvede ta pouk tudi v ženske učiteljske šole, ker ima pri dosedanji ureditvi tega pouka moško učiteljstvo sploh, zlasti pa še ono, ki prihaja iz nekmečkih družin, mnogo premajhno znanje za količjak uspešen kmetijski pouk v ljudskih šolah, ki ga v znatni meri predvideva zakon o ljudskih šolah in učni načrt, a žensko učno osebje pa sploh nobenega, zaradi česar zlasti na nižje organiziranih šolah, kjer večkrat sploh ni moškega učiteljstva, ta pouk skoraj odpade. Pouk teh predmetov na učiteljskih šolah mora biti seveda v rokah kmetijskih strokovnjakov, oziroma višjih gospodinjskih učiteljev.

d) Da čimprej zamenja sedanje učne načrte za osnovne in višje ljudske šole, ker so v vsakem pogledu nevzdržni in jih nadomesti le s splošnimi smernicami glede vsebine pouka. Banske uprave naj bi potem izdale okvirne učne načrte, podrobne pa posamezni okraj, ker je mogoče le na ta način ljudsko šolo čimbolj približati živim razmeram in potrebam ljudstva. Sestava podrobnih učnih načrtov za kmetijski (gospodinjski) pouk naj bi se vsekakor izvršila sporazumno s Kmetijskimi zbornicami.

e) Da ukine sedanj veljavno uredbo o vzdrževanju ljudskih šol iz leta 1906 ter jo spremeni v tem smislu, da ostanejo na banovinskem proračunu samo stroški za veroučitelje, dočim naj se

ostalo prenese nazaj na proračune krajevnih šolskih odborov, a brez prispevkov za kurjavo in stanarino učiteljem, ki naj se ukinejo, zato naj pa država primerno zviša učiteljske plače.

f) Da izvede čimprej popolno reformo meščanskih šol z upoštevanjem potreb kmečkega ljudstva, ker ima od teh šol kmet le prav neznatne koristi.

3. Kmetijsko ministrstvo se naproša:

a) da čimprej izvede ustanovitev vsaj ene kmetijske srednje šole za Slovenijo;

b) da okrajne kmetijske referente čimprej osvobodi pisarniškega dela in poskrbi za zadostne kredite, da bodo ti res vršili posle, ki jim jih odreja zakon o pospeševanju kmetijstva.

4. Kraljevska banska uprava se naproša:

a) Da se pri zidavi šolskih poslopij, otvarjanju novih razredov in nastavljanju učnih moči, oziroma na potrebe in koristi doslej zapostavljenih revnih odročnih kmečkih občin, kjer so šolske stavbe pogosto popolnoma nezadostne, razredi prenapolnjeni in učna mesta nezasedena, zaradi česar pouk tu izredno trpi. Banovinski fond za zidavo novih šolskih poslopij, iz katerega dobivajo potem občine brezobrestna posojila, naj se čim najvišje dotira.

b) Da strogo poskrbi za izvajanje zakonskih določil glede kmetijskega pouka na ljudskih šolah, ker se ta sedaj deloma sploh ne vrši, deloma pa v popolnoma nezadostni meri. Enako naj poskrbi, da bodo tudi šol. vrtovi služili res učnim svrham.

c) Da na osnovi uredbe o organizaciji prosvetnega ministrstva čim prej prenese na okrajna načelstva nekatere posle, zlasti oproščanje tistih kmečkih otrok, ki so uspešno končali osnovno šolo, dopolnili 14. leto starosti in za katere je podana zadostna socialna potreba, od nadaljnega rednega obiska ljudske šole.

d) Da strogo izvaja tozadevne odloke prosvetnega ministrstva in ne dovoljuje, da bi učiteljstvo stanovalo izven službenega kraja ter tako

ZDRAVJE

s pomočjo zdravih rastlin z uporabo »HERSAN ČAJA«, mešanico posebnih zdravih rastlin po receptu dr. R. W. Pearsona, glavnega zdravnika v Bengaliji (angleška Indija). Dolgoletna »kušnja je pokazala vrednost »HERSAN ČAJA« in sicer z nedvomnim uspehom pri boleznih: poapnenja žil, boleznih krvnega obtoka, ženskih boleznih, bolečinah menstruacije (mesečno perilo), migreni, revmatizmu, ledvičnih boleznih, boleznih jeter, želodčnih motnjah, zastrupljenju, zaprtju, protinu, črevesnih boleznih, hemoroidih, splošnem in prehitrem debeljenju in proti zgagi. — »HERSAN ČAJ« se dobi v vseh lekarnah. Reg. 8. št. 19834-33.

zanemarjalo na eni strani šolo, na drugi strani pa tudi zakonite dolžnosti izven šole.

e) Da kmetijske in gospodinjske nadaljevalne šole sporazumno s Kmetijsko zbornico sodobno reformira, jih podredi rednemu nadzoru okrajnih šolskih nadzornikov in postopno uvede po vseh kmečkih občinah. S posebnimi tečajji na kmetijskih in gospodinjskih šolah naj poskrbi za strokovno izobrazbo potrebnega učnega osebja, počujejo naj pa na teh šolah, zlasti v prehodni dobi, tudi učitelji brez teh tečajev, a ki se s svojim delom izkažejo, da so za to sposobni. Pri zidavi novih šol naj se povsod predvidi tudi prostor za tak pouk. Naš končni cilj je, da se uvede ta pouk obvezen za vso kmečko mladino od 14. do 16. leta v zimskem času vsaj po eno popoldne tedensko.

f) Da nadaljuje z začetim ustanavljanjem nižjih kmetijskih šol, a da poskrbi, da bo tudi njih ustroj res sodoben in da bo odgovarjal živim potrebam kmetijstva v njih okoljih.

5. Vsi gg. svetniki, ki so narodni poslanci ali člani banovinskega sveta, se naprošajo in pozivajo, da se v svojih korporacijah zavzamejo za ureditve gornjih zahtev.

Učite se jezika

Pod pravkar navedenim naslovom čitamo v »Trgovskem listu« tudi sledeče:

Stara resnica pa je, da se mlad človek nauči tuje jezike igraje, star človek pa le s težavo. Zato je tako važno, da se človek že v mladosti uči tuje jezike, ker kasneje morda tudi ne bo imel prilike za to. Najslabše se pripravljata za trgovski poklic tisti, ki se ne uči nobenega tujega jezika. Praktično življenje mu to tudi hitro dokaže. Trg. pomočnik, ki zna samo en jezik, ni nikdar tako plačan kot trgovski pomočnik, ki zna dva ali več jezikov. Kdor noče ostati vedno zadaj, kdor noče biti vedno najslabše plačan, ta se mora učiti tuje jezike.

Za Slovence je predvsem važno, da zna vsak nemščino. Gospodarski vpliv Nemčije je tako močan, da prav nobenemu Slovencu ne more biti v škodo, če zna nemščino. Zlasti pa je pogoj za vse boljše službe, za vsa boljša zastopstva znanje nemščine. Tako pravijo praktično izkušnje in slabo se pripravljata za bodočnost, kdor teh izkušenj ne upošteva.

Prav tako je za Slovence važno znanje italijansčine. Naši poslovni stiki z Italijo so bili od nekdaj živahni in morejo zopet postati. Dobiček od tega bo imel le tisti, ki zna italijansčino.

Ne na zadnje pa je potrebno za naše ljudi, da v resnici obvladajo srborhvaščino. Na jugu je polno dobrih mest, a le za tiste, ki znajo srborhvaščino. Nič ni bolj mučno ko tista me-

šanica, ki jo govore navadno Slovenci. Vsak jezik je treba res znati in tudi — srborhvaščino.

Res je, da je mnogo, če se zahteva od slovenskega človeka, da poleg materinega jezika obvlada še tri druge. Pa nič ne pomagaj V naših krajih, kjer se vsi ti jeziki križajo, je znanje teh jezikov koristno in olajšuje trgovske posle. Bilo je pa tudi od nekdaj tako, da so naši ljudje znali več jezikov ko pa pripadniki drugih narodov. To znanje je omogočilo Slovincem, da so bili v borbi kos tudi močnejšim nasprotnikom. Zakaj bi sedanji znali manj in napravili to svojo stoletja staro prednost?

Ni le slepo naključje, da smo se v trgovini Slovinci najprej gospodarsko osamosvojili. Tu ima znanje jezikov posebno vlogo in Slovenci smo zmagali, ker smo znali jezike.

Cepprav pa so tuji jeziki silno potrebni, niso več ko materinščina. Tujih jezikov se je treba učiti, da človek njih znanje izkoristi, ne pa da jim hlapčuje. Pri vsem spoštovanju do tujih jezikov nihče en sme zanemariti lastnega jezika. V tujih jezikih delamo kupčije, v lastnem pa živimo. Drugi jeziki so nam potrebni, naš lastni pa nam je potreben in vrhu tega še drag. Osnova vsega znanja tujih jezikov mora biti za naše ljudi — znanje slovenščine.

Učite se tujih jezikov, ne pozabite pa, da je znanje materinega jezika podlaga vsega Materinščini prva čast!

Družinska **Pratika**

za leto 1939

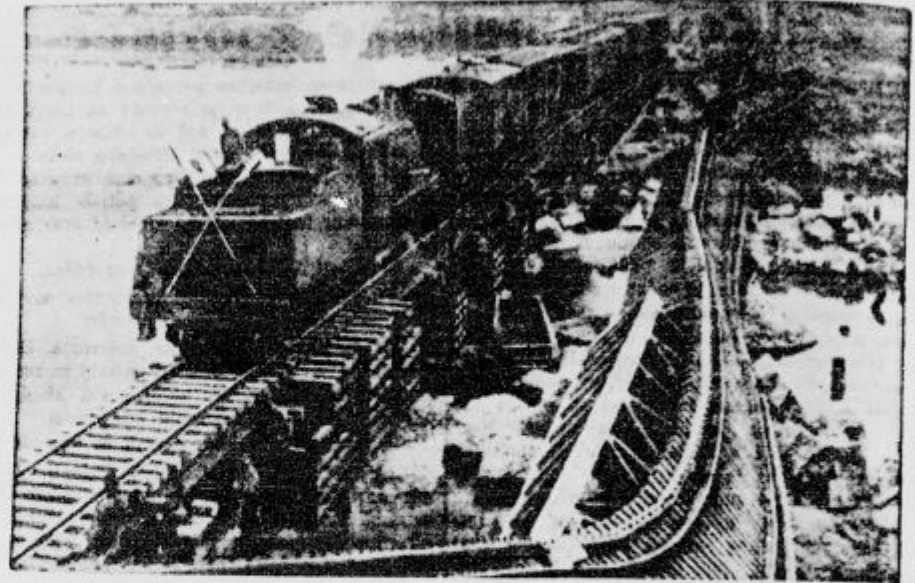
primerno darilo za vsako našo hišo, se še dobi v vseh trgovinah in knjigarnah.

Opozorjamo na lepe kajžne nagrade

ki jih je mogoče dobiti z nakupom tega ljudskega koledarja.

Ta pa ima dobre kivec. Dva brata takole telovadita na robu hiše, ki je 30 m visoka — seveda v Ljubljani, marveč v Londonu.

Japonci imajo na kitajskem ozemlju mnogo težko in sitnosti. Prav posebne sitnosti jim delajo neradne kitajske čete, ki so rastrelile velik jeklen most pri Sinijami. Japonci so morali narediti ta silni most, da morejo prevažati čete in livec.

V vsako hišo »Domoljuba!

Castna garda, ki je angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina spremljala v Rim. Kar postavni fantje so.

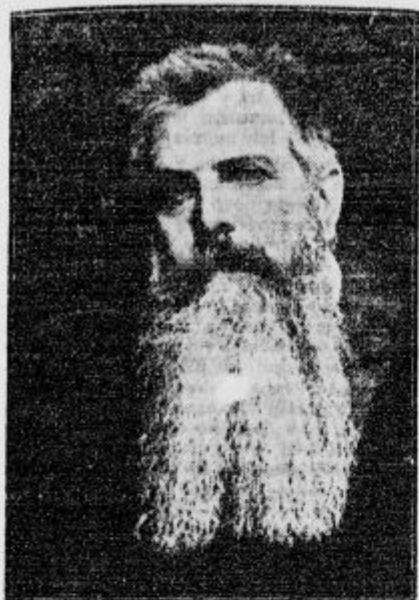
V Newyorku so priredili mačjo razstavo. Slika nam kaže muco, ki je dobila prvo nagrado kot najlepša mačka cele Amerike. Mačka ima dolgo dlako in bakrenorjave oči.

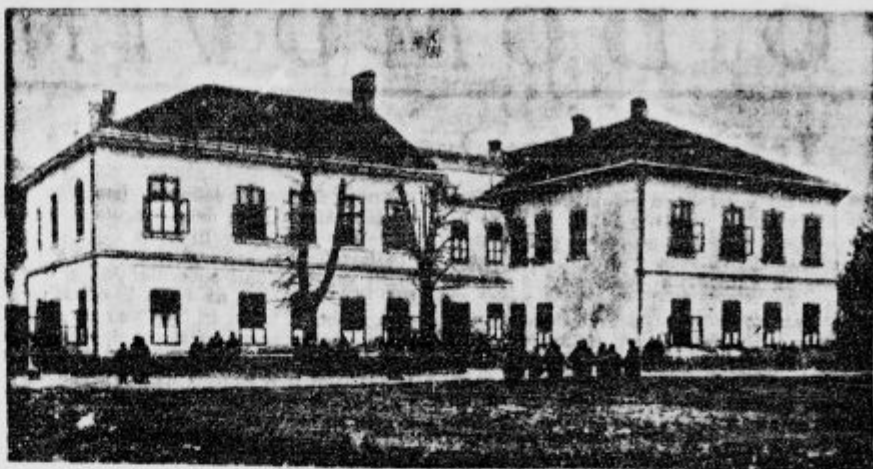
General Franco v Spaniji v zadnjem času naglo prodira in obstoji upanje, da bo kmalu zavzel glavno mesta Katalonije Barcelono. Slika nam prikazuje, kako Francovi vojaki zasedajo sovražne streške järke. — Za marsikatero bridki spomini!

Dva mlada leva pri prašni skledi. Eden je bil najbrš bolj hiter pri jedi iz je videti dobro volje, dočim drugemu ni to nič kaj všeč.

Vsenuklski profesor Rajko Nahtigal je bil prejšnji teden imenovan za predsednika Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

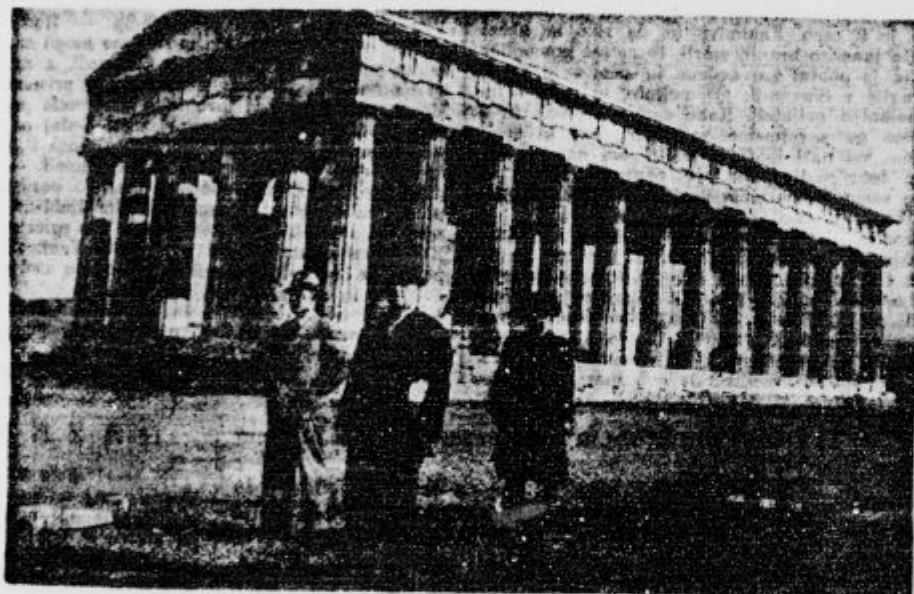
Zavod za slepe otroke v Kočevju.

Ciril je stal na letališču poleg žene aviatikarja, ki se je baš v letalu prekucoval po zraku. »Gospa, ali se nič ne bojite, ko gledate moža izvajati take vrstolomne akrobacije?«

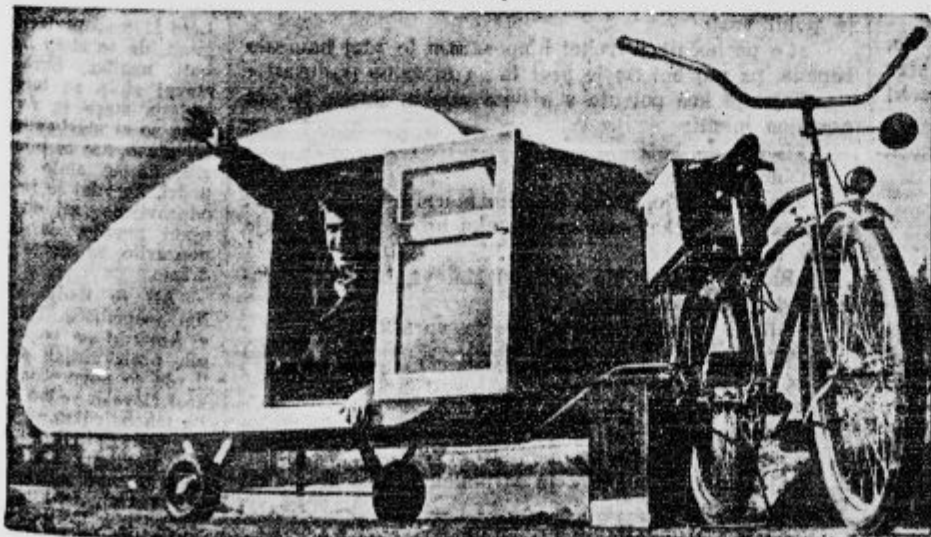
Žena letalca: »O, prav nič, ves denar, drobiž, uro in drugo, kar ima pri sebi, mu preje poborem, preden se dvigne v zrak.«

V Št. Ilju je v nedeljo zvečer umrl duhovni svetnik in župnik g. Edvard Vračko, ki se je pred vojno in župnik g. Evald Vračko, ki se je pred vojno ustrašenosti je dobil priimek šentiljski levč.

V stenah je se prav dobro ohranjen tempelj Theseion. Tempelj, ki je bil zgrajen okrog leta 465 pred Kristusom, ima 6 vrst marmornatih stebrov -- v vsaki vrsti je 13 stebrov, ki so visoki po 5,70 m. Naš voditelj dr. Anton Korosec si je ogledal ta tempelj, kjer se ga tudi ujeli na fotografsko ploščo.

V ameriški Kaliforniji je neki kolesar pripravil na kolo takšno prikolico. V prikolici si je dal napraviti posteljo in bo kar v njej spal, ko se bo utrudil od vožnje. Na kaj se ljudje vse spomnijo.

Dne 7. januarja je poteklo 100 let, ko je bila svetu sporočena neverjetna vest, da se je Francosu Daraguerrri posrečilo delati slike brez risanja, to se pravi, da se je posrečilo izumiti fotografiranje. Slika nam prikazuje mline na Mont Martru v Parizu, ki je ena prvih fotografij iz leta 1842.

PODOMOVINI

Tržiško delavstvo v taboru ZZZ

Tržiški okraj je bil že od nekdaj naš. Tržičani so vedno imeli smisel za farno skupnost in za izvedbo prosvetnih, verskih, gospodarskih in strokovnih organizacij. Na vseh področjih so dosegli lepe uspehe, za katere jih lahko zavida marsikateri fara.

Po svojem značaju je mesto Tržič delavsko središče, kajti v tržiških tovarnah, delavnicah dobi vsak dan veliko število prebivalstva svoj vsakdanji kruh. Delavske strokovne organizacije, predvsem JSZ, so bile dobro zgrajene, tako da so bili prav tržiški delavci stebra Jugoslovanske strokovne zveze v zadnjih letih. JZS je imela v Tržiču organiziranih v prejšnjih časih nad 500 delavcev in delavk, ki so zvesto stali ob organizaciji. Čim pa je JSZ bolj opazljivo začela hoditi po stranpoteh in izven sklopa slovenskega katoliškega naroda, tedaj so bili tržiški delavci prvi, ki so pri vodstvu JSZ skušali napraviti red. Popolnoma naravno je, da so se tržiški delavci ob poizkusih, da bi se v organizaciji napravil red, skupno priključili pokretu Zveze združenih delavcev.

V domu se je dne 9. januarja vršil delavski sestanek, na katerega je prišlo okrog 150 delavcev. Sestanek je vodil gosp. duhovnik svetnik, tržiški župnik Anton Vovk. V uvodu je pojasnil, zakaj je bil sklican zbor katoliškega tržiškega delavstva, in je podal besedo gosp. Rudolfu Smersuju. Smersu je bil od navzočega delavstva toplotno pozdravljen. V svojih izjavah je obrazložil razvoj delavskega gibanja pri nas na Slovenskem. Svoj govor je zaključil z vabilom, da ostanejo delavci zvesti slovenski katoliški skupnosti in da prestopijo v ono organizacijo, ki je član te skupnosti. Drugi govornik je bil Franc Preželj, predsednik centrale ZZZ. Preželj je pojasnil, zakaj naj se delavci organizirajo prav v ZZZ in zakaj ne v drugih organizacijah. V kratkih potezah je obrazložil praktično delo ZZZ in njen organizatorični razmah.

Sledila je debata, v kateri je predsednik JSZ g. Kiofutur izjavil, da je odbor JSZ v Tržiču na svoji seji soglasno sklenil, da skupno prestopi

v Zvezo združenih delavcev. Istočasno je povabil navzoče članstvo in delavstvo, da sledi odboru in se priključi organizaciji ZZZ.

Izvolil se je pripravljalni odbor, v katerega so prišli vsi dosedanjí odborniki JSZ z Dacerjem kot predsednikom na čelu. V odbor sta bila še pritegnjena Oman in Salberger. Po izvolitvi odbora se je razvila živahna debata, v katero so posegali delavci. Lep nagovor na zbrano delavstvo je napravil tudi navzoči tržiški župan Janez Majeršič. V lepih besedah je delavstvo vzpodbujal k delu in mu želel obilo uspehov.

Zvezi združenih delavcev iskreno čestitamo, da se ji je priključilo tako zavedno in disciplinirano delavstvo. Za ZZZ je to važen korak naprej k izgraditvi njene narodne organizacije.

Sv. Križ pri Crnečah. Preteklo leto je pri romarski cerkvi sv. Križa 31 duhovnikov darovalo 208 sv. maše, opravilo 24 romarskih pridig, spovedalo in obhajalo 4992 romarja, kateri so prišli Bogu potožiti svoje težave in razvedrit si srce na tem prijaznem gričku. — V Crnečah se je lansko leto poročilo 9 parov, rodilo se je 13 otrok, umrlo je 9 oseb. Zanimivo je, da smo se skozi vse leto junaško branili smrti, le mesec november nam jih je pobral kar sedem, in sicer zelo stare.

Čaglje v Slavoniji. »Domoljub« je nam v tujni najboljši prijatelj. Kako smo ga veseli in z veseljem ga sprejemo vsakokrat. Naj bi segli po njem vsi naši ljudje v tujini. Saj nam v tem novem letu nudi tako lepe nagrade. Lepe pozdrave vsem v domačem kraju, posebno pa onim iz naše fare pošilja Jožef Kostreč.

Brešice. V preteklem letu je bilo v naši župniji rojenih 140 oseb, in sicer 77 dečkov in 63 deklic. Od rojenih jih je bilo iz domače župnije 54, iz ostalih župnij, ki so bili rojeni v javni bolnišnici, pa 86. Umrlo jih je 127, le sicer 78 moških in 49 žensk. Od umrlih jih je bilo iz naše župnije 27, iz tujih župnij, ki so umrli v bolnišnici, pa 100. Razveseljivo dejstvo moramo ugotovi-

viti za današnji čas, če primerjamo rojstva in smrti naše župnije, saj znaša število rojstev ravno le enkrat toliko kot pa smrti. Od umrlih domačinov je bila najstarejša faranka stara 98 let. Poleg te so bili od umrlih trije stari 84 in eden 83 let. Porok je bilo v minulemu letu 11. Najstarejši ženin je bil star 67 let, najmlajša nevesta pa 20 let.

Vedice nad Ljubljano. V kratkih štirih tednih v decembru so naši fantje in dekleta temeljito naštudirali Gregorinovo božično igró »Kralj in nebec«, ki zahteva od igralcev mnogo žrtve in napore, pa tudi iskrene vere, če naj bo lepo uprizorjena. In reči moramo, da vsega tega našim igralcem ni manjkalo, kajti igra je bila tako iskreno in pristržno igrana, kot zna igrati tako igro le preprosta, verna kmečka mladina. Pravo božično razpoloženje in življenje v vsako dejanje so ustvarjale božične pesmi, ki jih je med odmori pela vsa dvorana. Ponosni smo, da je naš preprosti kmečki fant, naše skromno deklo, tako globoko doumelo in tako dostojno uprizorilo to veličastno Gregorinovo delo, ponosni pa smo lahko tudi na naše vzgojene gledalce, ki so pokazali tako razumevanje za resno igro, kot ga je med podeželskimi gledalci težko najti. — Uprizoritev te igre je bila ponoven dokaz, da podeželsko ljudstvo ne želi več samo povprečnih zabavnih ali sladkih ljubzenskih igríc, marveč je dovzetno in morda še bolj za sodobna resna odraška dela. Takih predstav, kot sta bili 8. decembra uprizorjena Sv. Cecilija in ta božična igra, si želimo na našem odru še mnogo.

Bezanje pri Cerklji. Na starega leta dan smo sprejeli in pozdravili novega župnika gosp. Turka Viktorja, ki je prišel iz Smihela. — Hud mráz in sneg sta preprečila, da mu nismo mogli napisati toliko vencev, kolikor bi jih bili radi, a zato pa so ga naša srca sprejela toliko bolj pristržno. — Morda je malokateri fara tako hrepelna po dušnem pastirju, kakor smo pri nas! Sedaj pa smo vendar dobili dobrega, nad vse skrbnega župnika, ki ga bomo gotovo zopet zelo radi imeli. — Naš dragi gospod župnik, bodite pristržno pozdravljeni na naši, sicer skromni, a tako ljubljeni meniševski zemlji! Kako težko smo Vas pričakovali! Kolikokrat so naše misli pohitele k Vam: »Da bi prišli, da bi vendar že prišli! Sedaj ste med nami. Naši ste in mi smo Vaši. Da bi vedno ostali naši! Vljubil boste Menišje in se boste težko kdaj ločili od nje. — Naj Vam naš pokojni, nepoznan župnik izprosi polno blagoslova in Bog naj Vas posebno vodi, da bo duhovno katoliško življenje

Besede

(Povest)

Spisal N. Velikonja, ilustriral akad. slikar L. Sušmelj

Slike iz tromesečne kronike o naših krajih

Po ravni so nesla na glavi kočarska dekleta, vsa vroča in zardela, škafe čiste vode. Čuvaj je bevsal na nje in se zaganjal na verigi. Slišalo se je zamolklo rožljanje spetega železa in njegovi zategli sunki.

Rupar je stopical zamišljen.

»Tudi ta se ga boji! Tudi Polanc se ga boji! No, bomo pa videli. In bi gospodaril po vasi kakor star soldat. Nak, meni ne boš, ne ti Vidmar, ne tvoj cucekl Bomo že videli. O, da bomo videli!«

Stisnil je pesti, pograbil kamen in napodil kokoši, ki so razgrebale na njivi.

»Bomo že videli!«

IX.

Kaj vse je zavihalo nos Ruparju?

Ruparjev hlapec Matevž je krmil konje. Zvižgal je in mešal rezanico. Vozili so hlode. Lesni trgovec v Lokavcih Hmelak je kupil erarni les, Rupar se je z njim pogodil za vožnjo. Vidmar je še lani imel konje, letos pa je rekel, da se mu ne splača, naj mu vino vozi Rupar, ker sta soseda.

V Lokavcih je vozi Rupar sam in prav redko hlapec. Naj bo hlapec v gozdu! Tam ga zelo potrebuje, da vozniki ne pobero samo bližnjih čokov.

Toliko, da je izpregel, ko je prišel Rupar domov. Tudi zaradi vina ni mogel Rupar ugovarjati, ko mu

je Vidmar naročil voz, a tega vendar ni mogel nikomur povedati.

Rupar je šel v hišo, hlapec pa je pripravil voz in rjuhe. Konji so začudeno obračali glave ter bili volto po podu, ko je hlapec vrgel komate ob steno ter jih ni obesil na klin. Vonj po živalskem potu in konjskih odpadkih je ostro silil v nos. Muhe so že iskale, kam bodo sedle in pasle.

»Prigriznit!« mu je dejal Rupar, ko si je v kuhinji umival roke. »Nič se ne mudi. Vidmar je hotel še komisijo, naj jo pa ima. Potreba ni bila, saj vedo, da ga je pobil voz!«

»Če pa hoče!« je rekel hlapec. »On je zdaj namesto župana, pa naj bo! On je prvi in ga moramo poslušati!«

Zajel je kos polente v kislem mleku. Rupar je ves nevoljen menil:

»Dolgo ne bo!«

Obmolknila sta.

»Če kaj rečejo, povej, da sem moral hitro — kaj... reci, da ne veš, kaj sem moral tako hitro!« je nazadnje dejal Rupar.

»Bom!« je zamolklo pokimal Matevž, ki je prav takrat vtaknil žlico v usta.

»Ali bi ne mogel iti sam?« je vprašala žena.

»Ruden sem!« je jezno dejal. »Zakaj naj bi šel sam?«

»Če pa je rekel!«

»Rekel, rekel! Za konje je rekel!«

»Samo za konje?« je menila.

»Ali naj vlečem jaz?« je zarohnel. »Kako si čudnal Voza je treba!«

»Za voz je dejal!« je pristavila hči.

»Nismo nič vprašali!« je jezno zavpil nad njo. »Govori, če kaj vprašamo!«

RAZNO

Posvečni stolp v Pisi. V poslednjih letih so prezidavali temelj posvečnega stolpa v laškem mestu Pisi. V temeljne kamne so navrtali 361 lukenj v premeru 6 cm in jih napolnili s 992 tonami betona. S temi popravili upajo doseči trdnost stolpa, o katerem so že dejali, da se podira. Leta 1174 so prvokrat dognali, da se stolp bolj in bolj nagiba. Skrbni za slavni stolp so torej že stoletja stare in že stoletja so si stavbeniki belili glavo, kaj bi bilo storiti, da se stolp ne bi podrl. Za zdaj je ta skrb odpravljena, saj strokovnjaki menijo, da bo še popravilo za dolgo časa držalo.

Ali so ljudje večji? Na vseučilišču Harvard v Ameriki so po večletnih preizkušnjah dognali, da je povprečna velikost človeka vedno večja. Po teh izsledkih so Američani v zadnjih 80 letih bili večji na leto za 8 desetink milimetra, skupaj v treh letih za 6,4 centimetra. Telesna teža pa se ni povečevala. Povprečno se giblje dodatna telesna dolžina med

Absolventi kmetijskih šol so zborovali

Pred kratkim je v Celju zborovala osrednja zveza absolventov kmetijskih šol (ZAKŠ). Zborovanje je vodil predsednik Janez Ovsenik iz Prodorske, ki je podal zelo izbrano in obsežno poročilo o delu v tekočem letu. Iz poročila je razvidno, da je organizacija krepko napredovala ter da je lani mnogo delala. Zlasti se je zavzemala za uvedbo kmetijske starostnega zavarovanja, ki se že bliža uresničitvi. Od 26 podružnic jih je bilo zastopanih 21. Zborovanje je bilo zelo živahno in si je zveza za bodoče delo nadela važne naloge. Delo poteka v najlepšem redu, članstvo pa je vzorno zavedno. Izvoljen je bil nato naslednji odbor: predsednik Janez Ovsenik, Predosije, I. podpredsednik

Alojz Knuplež, Maribor, II. podpredsednik Lojze Prijatelj, Sodražica, tajnik Ivo Žolnir, Ljubljana, blagajnik Jože Knific, Medno; odborniki: Janko Jerala, Vodice, Jaka Novak, Šiška, Ivan Prešeren, Novo mesto, Joško Sketa, Jarenina, Janez Repanšek, Maribor, Ivan Marintič, Ptuj, ska gora. Sprejete so bile obsežne spomenice, ki navaja glavne zahteve absolventov kmetijskih šol. Medtem poudarja ta spomenica, da bo zveza izdajala strokovno glasilo, da bo navezala stike s kmetijsko zbornico in kmetijskim oddelkom banke uprave, zahteva prirejanje tečajev in uvaževanje absolventov, kadar gre za taka mesta, ki imajo opravka s kmetijstvom.

je bilo njeno življenje, toda na njenih ustnih je ležal vedno smehljač srečne in zadovoljne matere. Težka zavrtna bolezen jo je položila na bolniško posteljo, na kateri je ostala dve leti. Smrt jo je našla lepo pripravljeno. Z Jezusom v srcu se je poslovila od svojega soprega in otrok. Bog naj ji bo dobrotljiv plačnik! Dne 3. januarja pa je Bog poklical k sebi soseda rajne Franciške Zupan, mater Vincencija Kovač iz Šemnika. Tudi ta je bila članica Marijine družbe na Izlakah. Tudi njo je nova Marijina zastava spremljala na zadnji poti z vsemi članicami. Obe počivajo na prijaznem gričku pri cerkvi sv. Jurija v Izlakah. Bog naj potolaži žalujoči rodbini. — G. B.

Žalna. Čebelarška podružnica Žalna, ki je ena najboljših delavnih na Dolenjskem, je imela preteklo nedeljo svoj letni občni zbor. Podružnica šteje 20 članov, a na občnem zboru je bilo navzočih 18 članov. Iz tajniškega poročila je razvidno, da podružnica res napreduje. Tako si je letos nabavila dve novi točili za med. Sedaj razpolaga podružnica s tremi točili. Enega hrani predsednik sam, enega hrani Lampret na Gotini in enega Babnik Vel. Loka. Na predlog odbornika Škerjanca je bil izvoljen stari odbor. Nadalje so sklenili, da priredi podružnica predavanje o vzgoji mladih matric in sicer pri čebeljaku Lampreta na Gotini. Maja meseca napravijo naši čebelarji veselico v korist podružnice, potem bo izlet v Križko vas in na Polževu.

Ribnica na Dolenjskem. V nedeljo, dne 15. januarja so pokopali dolgoletnega naročnika »Domoljubac«, vernega, krščanskega očeta številine družine — 14 otrok, živih 10 — Janeza Knola. Pogreb je pokazal, da je bil pokojni vsestransko zelo priljubljen. Bog mu daj večni mir!

Videm-Dobrepolje. V nedeljo, dne 15. t. m., se nam je zopet po daljšem času predstavila igralška družina našega Prosvetnega društva s krasno uspešo zgodovinsko dramo iz rimskih časov »Sv. Vid«. Kakor čujemo bomo v predpustnem času zopet imeli priliko prisostvovati novi igri. — Ono soboto je v vasi Podgori, posestnikov sin Babič Jože, doma tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo nad kolonom. — Prav tako si je minule dni po nesreči zlomil nad zapetjem roko deček Jože Grm iz vasi Ceste.

Dobrepolje. Kakor čujemo od merodajnih strani nameravajo spremeniti ime vasi Videm v Videm-Dobrepolje. Stalno se dogajajo razne zamjenave, ker imamo zlasti v Sloveniji več vasi z imenom Videm. — Minulo nedeljo so bili na dražbi celoletni Videmski sejmi. Džačila sta jim za

v Menišiji raslo od dne do dne. Mi pa naj vam svojo vdanostjo in ljubeznijo lajšamo Vašo odgovorno in težko duhovniško pot in vam trosimo cvetje ne na grob, ampak sedaj v življenje.

Medvedek pri Trličah. Zakaj toliko besed o časopisu, o tisku? Da je le malo papirja pri hiši, saj je vseeno ta ali oni, tako govorijo nekateri očeti in tudi matere. Pa poglejmo če je res vseeno? Kaj je namen časopisa? Voditi ljudstva, ozioroma bravece. Toda kam? Je časopisje, ki vodi v pošteno, krščansko, narodno zavedno življenje — drugi pa v versko mlahnost in brezverstvo. Tukaj se spoznamo važnost časopisa za sedanjost in prihodnost. — Časopis, ki piše v versko-mlahnem ali celo brezverskem duhu, ki mu je vera brezpredmetna stvar ali jo celo smeši, je za družine uničujoč. Kaj doživljajo starši, ki brezverski časopis v hiši drže in dopuščajo otrokom istega v branje? Otroci dorasčajo mlacni in po več letih postanejo neredko popolnoma brezverni? Zakaj tako? Pustili ste v hišo časopis, ki je smešil vero, tisto vero, ki uči »Spoštuj očeta in matere« — četrto božjo zapoved!

Ilova gora. Da smo lahko priredili krasno uspelo božičeno na naši holi, kjer so bili obdarovani prav vsi otroci, je tudi mnogo pripomogel s svojim plemenitim darom poslanec Rigler Alojzij. Hvala mu!

Leskovec pri Krškem. Ono sredo so bila v tukajšnji Kmečki zvezi tri strokovna predavanja, od fantov in mozk dobro obiskana. Upamo, da bo te vrste pouk našim poljedelcem, ozioroma vinogradnikom veliko koristil. — Delo za napredek našega tiska prav dobro napreduje; ko bomo

imeli podatke skupaj, bom tudi število »mladih«, ki jih ima naš »Domoljub« objavili. Do tedaj je pa še čas, da pridobiš, dragi bralce, kakoga novega naročnika tudi ti! Poizkusi, če si kaj talenta za razbiranje dobrega tiska, morda boš s tem svojega znanca, prijatelja ali sorodnika osrečil! — Kdo ve!

Medija-Izlake. Kakor sveča je dogorela in ugasnila dne 12. decembra 1938 blaga mati Franciška Zupaa. Rodila se je na trdni katoliški kmetiji pri »Štrikarju« v Šemniku. Bila je zvesta naročnica in čitateljca »Domoljubca«, na katerega je bila naročena nad 34 let. V njeno družino so imeli dostop le katoliški in nabožni časopisi. Ze kot deklet se je vpisala v dekliško Marijino družbo v Zagorju. Ko se je poročila z agilnim katoliškim delavcem g. Leopoldom Zupanom, je pristopila v žensko Marijino družbo na Izlakah, katere članica je ostala do svoje smrti. Marijina družba jo je tudi spremlila na zadnji poti z novo zastavo, ki si jo je nabavila že le zadnje leto. Bila je dobra mati, ki je dala življenje 12 otrokom, od katerih jih živi še enajst. Kot je bila sama vedno dobra in pobožna, tako je znala vzgojiti tudi svoje otroke. Delo in trpljenje

Deklica je povsila oči in otresla na vratih: »Saj nisem več otrok!« Deklica je obmolknila; vse ji je bilo tako čudno. Kakor bi Mlakar ne bil človek. Ali ni človek, pa se prepričaj? Če se ona spre s fantom, tako pak pride, toda odrasli! Šla je iz kuhinje, kjer se ji je zdelo vroče. Večer je bil gorak in svetel. Nekje v vrhovih je šumelo, kakor bi rojile čebele. Kokoši so se spravljale na grede, grahka je bila razježena, ker je Matevž vrgel k njim zeleno vejo, ki je bila vsa prašna in zamazana.

Rezka je videla Vidmarjevo hišo, ki je bila največja med vsemi. Čez steme se je sukljal zelenkast dim; Neža je kurila hojé, kakor bi ne bilo na tnalu trsk. Slišal se je ostrí glas čuvaja, kakor bi nekdo toikel po razklani deski. Drevesa pri hiši so že čutila sušo; zdelo se ji je, da dihajo sproščena v večernem hladu; listi so se jim dvignili, kakor bi nekaj pričakovali. Kamenje na klanu si je nekaj pripovedovalo, na pelinu je frtalo večerni metulj. Ko je sonce zašlo, je po klanu pihljaj rahel vetrič ter se zapletel v bodoče dračje, ki je slonelo na zidu, da ne bi ljudje skakali žeenj. Pod zidom je bila Vidmarjeva njiva in zagradil je Vidmar sam. Dalje je Rezka videla stezo, ki je držala čez njih njivo k Mlakarju. »In zdaj je mrtev!« je dejala. Košate bukve so bile pri hiši in pred njo visoka smreka, ki je skrivala vrata. Mlakarica je bila doma in hodila s škafofom iz hleva v kuhinjo. Dekla je stala pred hišo ter nekaj govorila in mahala z rokami. »Nič še ne vedo!« je dejala Rezka. »Kako žalostno!« je vzdihnila.

Matevž si je brisal usta ter stopal v hlev. Deklica se mu je umaknila, vendar je še videl njen predpasnik za voglom.

* Smrekovo in jelkovo dračje.

Peskovi otroci so se valjali po prahu, kakor bi bili kokoši. Mali Jaka je vrščal, ker mu je nekdo razdril hišico iz kamenčkov. »Tudi ti nič ne vedo!« ji je šlo skozi misli. Uprla je pogled po velnici, ki jo je obrobilja grmovje ter čutila, kako ji silijo solze v oči. »Zakaj je tak?« se je nenadoma vprašala. »Zakaj je tak? Nič mu ni prav. Če vidi Siegla, je kakor bi bil brez pameti... Saj bi moral vedeti, da ga ne maram. Pa je kakor brez pameti!«

Če bi jo kdo videl, bi rekel, da je kip, tako je stala nepremično pod visoko češnjo. In solze so ji začele polzeti po licu. Začutila je topli curek, a ga ni obrisala, dokler ni pripolzel do ust. Potem pa se je obrnila, zamahnila z roko, kakor da jo je sram, dvignala predpasnik do oči ter zajokala.

Silsala je voz pred hišo ter si naglo obrisala oči. Matevž je pognal mimo hiše; čula je pokanje z bičem, ropotanje voza ter ostre udarce kopit na klanu. Vmes je pretresal strahovit jok Peskovega Jake, ki ga je bil Nace udaril s šibo. Prikazala se je mama ter dvignila otroka, ki se je valjal na tleh. Nace je bežal v pšenico, ki je šumela onkraj rant. V veži je nekaj pripovedoval njen oče ter mu je mati rezko odgovarjala.

Večer je skrivnostno bežal čez naselje, samo prav visoko v Kozji stezi se je še lovil rdečkast sončni žarek. V polmraku se ji je grobja na bregu zdela večja in bližja. »Bo že še prišel in potem si poveva vse!« se je potolažila, ko je zaslišala, da jo kličejo.

Pred hišo je kokala koklja in piščanci so se kakor rumene kepice podili za mušicami.

** Ograja iz rant.

Nov redilni prašek

»REDIN« za prašiče. —

Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. V do-
stuje samo 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zavitek
8 din. po pošti 12 din. 8 zav. po pošti 24 din. —
Mnogo zahvalnih pisem. Uspeh vam je zagotovljen.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1.

Pazite: pravi »Redin« se dobi samo v zavitkih
z napisom »Redin«.

Zdravnik-specialist se je obupno prijel za glavo:
»V vašem primeru bo težko še kaj pomagati. Popol-
noma ste izčrpani in edina možnost, da se popravite
bi bila, da spremenite zrak, proč morate od tod, proč.
Najprimerneje bi bilo seveda morská vožnja. Ali vam
je to mogoče?«

Bolnik: »Seveda mi je, jaz sem kapitan prekooc-
anskega parnika.«

Črni gaber

od 16 cm premera in 120 cm dolžine naprej
išče vsako množino. — Ponudbe pod
»Osvrta« na upravo Domoljuba šte. 20.091.

Priča pred sodnikom: »Ko je ta fantek videl, da
je njegov oče dobl zausnico, je zavriskal: »Živio oče,
spel boste dobili sto dinarjev odškodnine.«

GAMA zdelok
najboljši
enak inozemskim, nad polo-
vico cenejši, 10-letna garan-
cija, štedilnike vse velikosti
izdeluje
Podrži! Ciril, lg 147 pri Ljublj.

Izjava Kopač Katarina, pose-tnica. Medno 7, obža-
lujem in preključujem kletev in žaljivke,
ki sem jih izrekla o Skaljarju Ivanu ml., Medno 14,
in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe —
Kopač Katarina.

Listnica uredništva. Komenskemu popot-
niku sporočamo, da je romal njegov nepodpi-
sani, sicer dober in zanimiv dopis, v koš. Ured-
ništvo ne bo nikdar priobčevalo nepodpisanih
dopisov. To velja za vse dopisnike.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registr. zadruga z neom. zavezo

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6,

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše

**Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas
razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%**

ZA DOBRO VOLJO

V nekem kraju je prišel šestleten deček prvič
v šolo. Lase je imel spletene v kite in prevezane s
rdečo petljo prav kakor deklica, zaradi česar so mu
sošolci zelo nagnjali. Kočno je učitelj pozval otro-
kovo mater v šolo ter ji naročil, naj fanta ostrži.

»Bom.« je odvrnila mati odločno, »a ne prej kot
v dveh ali treh mesecih, kajti kita mu mora zrasti,
ker jo bom potem jaz rabila zase.«

* * *

Tone je imel »plavega« kakor pravijo onim, ki v
ponedeljkih ne gredo na delo. V torek pa ga je moj-
ster trdo prijel, kje je bil.

»Tako zelo sem bil bolan, da se nisem mogel niti
pokonci držati.« se je nerodno opravičeval Tone.

Mojster: »Tako? Kako pa je potem mogoče, da
sem vas videl, ko ste se s kolesom peljali pod moj-
jim oknom?«

Tone (tiho): »To je bilo pa tako, gospod mojster,
da sem si moral iti prav hitro po zdravnika.«

* * *

Anže in Lipe sta bila snafilca oken. Nekoč sta
dobila nalogo, da osnažita okna nove visoke stavbe.
»Anže« je dejal Lipe »položiva desko skozi okno, jaz
bom sedel na deski na znotrajni strani, ti boš stal pa
zunaj na deski in tako bo šlo delo hitro od rok.« Tako
sta tudi napravila, ko sta v prvem nadstropju pričela
z delom. Čez nekaj časa pravi Anže: »Lipe, goba mi
je padla doli na ulico.«

Lipe: »Kar lepo sedi na desko, jaz pa skočim doli
po gobo.«

Ko je prihitel na cesto, je Anže že tam sedel in
se držal za glavo.

Lipe: »Ja, kako pa je mogoče, da si že tu Anže,
saj sem na vso moč tekkel po stopnicah.«

* * *

Betka je imela dva ženina na ponudbo, končno
se je obrnila do očeta za nasvet, katerega naj vzame.
»Oče, kaj pravite, katerega naj vzamem, Jože je
lepši, Janez pa bolj pameten.«

Oče: »Če hočeš imeti dobrega moža, vzemi Ja-
neza, on te vna v resnici rad.«

Betka: »Kako pa to veste?«

Oče: »Že šest mesecev je, kar sem si od njega
izposodil denar, pa še vedno dvakrat na teden pri-
haja k nam v vas.«

* * *

Težak odgovor. Sodnik (stari gospodični): Ali
nočete odgovoriti na moje vprašanje glede vaše sta-
rosti? Gotovo vam je moje vprašanje neprijetno.
Gospodična: Vprašanje nikakor ni neprijetno, toda od-
govor.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja
za enkrat Din 5.—. Naročniki »Domoljubac«
plačajo samo polovico, ako kupujejo kme-
tijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke
ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočni-
kov ali vajencev in narobe

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.**Pozor gozdarji!**

Izdelujem najcenejše
in najfinejše orodje
kakor sekire, malarine,
plankače, cepine, Pon-
tafler, cepine kmečke.
Pošiljam po pošti na
drobno in debelo. —
Krmelj Matevž, sektirni
kovač, Log. Sk. Loka.

Zmleti delovni odpadki

vsebujejo 37% beljako-
vin in toličce ter so la-
nenim tropinam enako
vredno močno krmilo.
100 kg Din 90.—.
Sever & Komp., Ljub-
ljana, Gosposvetska 6.

Kupim vsakovrstno
zlato in zlatnike

F. Cuden, Prešernova
ulica št. 1, Ljubljana.

Čevljene trte

trsnega
izvora,
prvovrstne nudi nad
80 let stara travnica Pri-
atelj, Vel. Cirknik, St.
Rupert na Dolenjskem.

Služkinjo na kmetijo,
ki razume
tudi gospodinjsko
sprejme posestnik v
ljubljanjski okolici. Na-
slov v upravi »Domol-
jubac« pod št. 440.

Šivalna stroja

oba za 1400.— din in
ženska plača prodam.
Zorc, Marenčičeva št. 8,
Moste.

Prodam zapravljivček
(federvagen)
in samec komat, oboje v
dobrem stanju. Izve se
pri A. Kirar v Zabor-
štu 8, obč. Bučka.

Mlinar star 21 let išče
službo. Naslov
v upravi »Domoljubac«
šte. 529.

Hlapca pridnega in po-
štenega sprej-
me takoj Pečar, Nad-
gorica 3, Ježica.

Lep sadnosnik

z zidano kletjo, blizu
Železnice prodaja Gra-
diš, Podgorje, Sv. Jurij
ob južni železnici.

Ženini in neveste!

Ali že veste, da je v
Ljubljani pri »Prometu«
(nasproti Križanske
cerkve) napredaj več
prvovrstnih šivalnih
strojev po neverjetno
nizkih cenah. Prepri-
čajte se! Tudi ob ne-
deljah dopoldan ogled.

Kupim vsako množino
lepega okro-
glega jesena. Cena po
dogovoru. Ponudbe po-
stati na Fr. Pajdiga,
Zaklanec 31, p. Horjul.

Kupim 1000 kg slame
pšenice ali ječ-
menove. — Ponudbe z
navedbo cene pod »sla-
mac« 690.

V službo sprejem

fanta od 14—16 let sta-
rega in bispca od 20
do 40 let starega. —
Ivan Kobal, Zgoraj: Ka-
šelj 28, p. D. M. v Polju.

Učenca za klobučarsko
obrt sprejem. —
Pogoj: priden in po-
šten. — Vprašati pri
P. Jeretina, klobučar,
Jarše - Domžale

Vajenka za modno
trgovino, manu-
fakturo, galanterijo,
konfekcijo, in vajenka
za šiviljsko obrt sprej-
mem takoj. Hrana in
stanovanje v hiši po
dogovoru. Sattler Les-
jak, Jesenice, trgovina
in salon.

Seme črne detelje
garantirano domača ro-
ba à 16 Din kg in prvo-
vrstno domačo pšenico
prodaja po ugodni ceni
Janez Škrjanc, M. Stara
vas 8, p. Grosuplje.

Fanta 16 letnega, poštenega, sprejem za kmečke
delo, Zaloška cesta 80 b, Ljubljana-Moste.

Čevljarskega vajenca sprejme Leopold Suhadolc
nik. Nova vas pri Rakeku.

Prodam dobro ohranjen pod, sviati in šupo za pre-
staviti. Carman Alb., Gostče 4, Šk. Loka.

Kmečko služkinjo sprejemem s 1. febr., Martina
Rudnik št. 2, Ljubljana.